

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1957-1958.

SÉANCE DU 22 AVRIL 1958.

Projet de loi organisant l'apprentissage des travailleurs destinés à être employés dans une industrie déterminée.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS.

L'objet essentiel du projet de loi que le Gouvernement à l'honneur de soumettre à vos délibérations est de tracer un cadre légal qui puisse favoriser le développement de l'apprentissage sous l'égide des organisations professionnelles représentatives des employeurs et des travailleurs, et ce en vue de la formation des travailleurs qui pourront être employés dans une industrie déterminée.

Ce projet de loi vise à organiser la formation professionnelle que l'employeur s'engage, par contrat, à fournir au travailleur.

Il n'aborde que d'une manière incidente les matières relatives aux contrats d'apprentissage, que l'on s'accorde à ranger dans le domaine de la « législation civile du travail »; ces matières, en effet, telles la capacité des parties, les modalités du contrat, les causes de rupture et de suspension, sont comprises dans la proposition de loi tendant à instituer un Code civil du travail, actuellement à l'étude sur le plan parlementaire (Doc. Parl. Sénat, session de 1950-1951, n° 125).

Au point de vue de la réglementation du travail, les apprentis sont, en vertu de la plupart des lois, protégés au même titre que les autres travailleurs salariés. A cet égard, le présent projet de loi se borne soit à compléter certaines lacunes de la réglementation, soit à édicter un certain nombre de règles plus strictes motivées par le caractère spécifique de la relation d'apprentissage.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1957-1958.

VERGADERING VAN 22 APRIL 1958.

Wetsontwerp tot regeling van het leerlingwezen van de werknemers die in een bepaald bedrijf zullen tewerkgesteld worden.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het ontwerp van wet welk de Regering de eer heeft aan uw beslissingen voor te leggen heeft hoofdzakelijk ten doel een wettelijk kader vast te stellen waardoor de ontwikkeling van het leerlingwezen onder de bescherming van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties kan bevorderd worden, ten einde werknemers te vormen die in een bepaald bedrijf zullen kunnen tewerkgesteld worden.

Het beoogt de vakopleiding te regelen welke de werkgever zich verbindt aan de leerling, bij contract, te verschaffen.

Het gaat slechts terloops over de stoffen betreffende de leercontracten, welke men eensgezind in het gebied van de « burgerlijke arbeidswetgeving » rangschikt; deze stoffen, inderdaad, zoals de bekwaamheid van de partijen, de modaliteiten van het contract, de oorzaken van verbreking en schorsing, kunnen weergevonden worden in het wetsvoorstel tot invoering van een Burgerlijk Arbeidswetboek welk in het Parlement thans bestudeerd wordt (Parl. Besch. Senaat, zitting 1950-1951, n° 125).

De leerlingen zijn ten opzichte van de arbeidsreglementering en krachtens de meeste wetten op de zelfde wijze beschermd als de andere loonarbeiders. Het huidig wetsontwerp beperkt zich te dien opzichte er toe, hetzij sommige leemten in de reglementering aan te vullen, hetzij een bepaald aantal strengere regelen uit te vaardigen welke door het kenmerk eigen aan de betrekking tussen werkgever en leerling gemotiveerd worden.

Il faut souligner l'importance du rôle dévolu par ce projet aux commissions paritaires et aux conseils d'entreprise. Ces collèges et organismes sont appelés, chacun suivant la compétence qui lui est reconnue, à élaborer les normes d'apprentissage et à surveiller le déroulement et le développement de celui-ci, respectivement sur le plan de chaque branche d'activité et sur le plan des entreprises.

Quant aux pouvoirs publics, ils interviennent comme responsables de l'intérêt général et comme organes supérieurs de coordination.

Un des aspects de cette coordination est la collaboration indispensable entre les autorités et organismes compétents en matière d'instruction publique et ceux dont la compétence s'étend au domaine du Travail et de la Prévoyance Sociale, notamment les services responsables de l'emploi et de la tutelle professionnelle de la jeunesse.

Examen des articles.

Les articles 1 et 2 déterminent le champ d'application du projet de loi.

L'article 1er donne une définition du contrat d'apprentissage, qui tient compte de l'évolution des méthodes de formation professionnelle. Celle-ci ne se confirme plus nécessairement dans le cadre de l'entreprise. Elle peut être envisagée dans le cadre élargi d'un ensemble d'entreprises, d'une branche d'activité déterminée dont les employeurs s'entendent pour organiser un apprentissage commun ou encore pour envoyer les apprentis dans un établissement d'enseignement technique.

Cette acceptation très large de l'apprentissage respecte la définition contenue dans la recommandation n° 60 de l'Organisation internationale du travail (1939).

L'objet de l'apprentissage est défini ici comme « l'acquisition d'une formation professionnelle méthodique et complète ». Ceci signifie que l'apprenti est appelé à acquérir non seulement la pratique mais aussi les principes de la profession choisie.

C'est de cette idée que procède l'article 10 du présent projet en vertu duquel l'employeur doit compléter la formation pratique par des cours professionnels théoriques.

Quelle que soit la branche d'activité considérée, quelle que soit la profession choisie, l'apprentissage doit être régi par un certain nombre de principes communs, la souplesse nécessaire dans leur application étant assurée par le mécanisme des décisions de commissions paritaires adaptées aux particularités de chaque branche d'activité,

Il faut néanmoins tenir compte des conditions très particulières du travail dans la marine marchande et dans la pêche maritime. Il paraît adéquat d'y maintenir l'organisation de l'apprentissage dans le cadre des lois du 5 juin 1928 portant

Er dient nadruk gelegd op de belangrijkheid van de rol welke dit ontwerp aan de paritaire comités en aan de ondernemingsraden toekent. Deze colleges en organisaties zullen, elk volgens de bevoegdheid die er aan erkend is, zowel op gebied van elke bedrijfstak als op het gebied der ondernemingen, de leervoorschriften moeten opmaken en over de afloop en de ontwikkeling van de vakopleiding toezicht moeten uitoefenen.

Wat de openbare besturen aangaat, deze treden op als verantwoordelijk voor het algemeen belang en als hogere ordeningsorganen.

Een der uitzichten van deze ordening is de onontbeerlijke samenwerking tussen de inzake openbaar onderwijs bevoegde overheden en instellingen en die waarvan de bevoegdheid reikt tot het gebied van Arbeid en Sociale Voorzorg, inzonderheid de diensten welke verantwoordelijk zijn voor de tewerkstelling en het toezicht over de jongelieden in de beroepen.

Onderzoek der artikelen.

Artikelen 1 en 2 bepalen het toepassingsgebied van het ontwerp van wet.

In artikel 1 wordt een bepaling gegeven van het leercontract waarin rekening wordt gehouden met de evolutie in de methodes van vakopleiding. Deze blijft niet meer noodzakelijkerwijze beperkt tot het raam van de onderneming. Zij mag worden opgevat binnen het verruimd raam van een geheel van ondernemingen van een bepaalde bedrijfstak, waarvan de werkgevers overeenkomen om een gemeenschappelijke vakopleiding in te richten of nog om de leerlingen naar een instelling van technisch onderwijs te sturen.

Deze zeer ruime opvatting van het leerlingwezen strookt met de bepaling van de aanbeveling n° 60 van de internationale Arbeidsorganisatie (1939).

Het doel van de vakopleiding wordt hier bepaald als « het verwerven van een methodische en volledige vakopleiding ». Dit betekent dat de leerling niet slechts de praktijk maar ook de principes van het gekozen beroep moet verwerven.

Artikel 10 van dit ontwerp, krachtens hetwelk de werkgever de praktische opleiding door theoretische vakcursussen moet aanvullen, gaat van deze gedachte uit.

Welke ook de beschouwde bedrijfstak, welk ook het gekozen beroep mag zijn, het leerlingwezen moet geregeld worden door een bepaald aantal gemeenschappelijke beginselen, aangezien de nodige soepelheid in de toepassing er van verzekerd wordt door de toepassing van de beslissingen der paritaire comités welke aan de eigenschappen van elke bedrijfstak aangepast zijn.

Er moet evenwel rekening gehouden worden met de zeer bijzondere arbeidsvoorwaarden in de koopvaardij en zeevisserij. Het lijkt gepast er de regeling van het leerlingwezen te behouden binnen het raam van de wetten van 5 Juni 1928, houdende de

réglementation du contrat d'engagement maritime et du 23 septembre 1931 sur le recrutement du personnel de la pêche maritime.

Les conditions de travail propres aux métiers et négoce justifient également l'existence de règles particulières. C'est le cas de la réglementation relative à la formation et au perfectionnement professionnels dans les métiers et négoce. Néanmoins, l'article 2 permet l'application des dispositions du présent projet de loi aux relations d'apprentissage qui se forment dans les métiers et négoce, lorsque ces relations ne s'insèrent pas dans le cadre d'un contrat agréé et subsidié par le Ministre des Classes Moyennes en vertu de ladite réglementation.

Tel est le sens de l'article 2.

Les articles 3 et 4 imposent que la conclusion des contrats d'apprentissage s'opère dans des conditions de forme déterminées; ces mesures doivent permettre de vérifier la conformité des conditions d'apprentissage avec les dispositions légales et réglementaires en la matière et de veiller au bon déroulement de l'apprentissage.

L'article 4 confie au Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale la mission d'agréer les contrats. Il convient en effet qu'une autorité centrale veille à ce que les critères d'agrément soient appliqués de manière suffisamment uniforme d'une région à l'autre du pays et d'une branche d'activité à l'autre. Le fait que l'agrément ressortit à une autorité administrative garantit par ailleurs les recours juridictionnels ordinaires, au cas où un employeur ou un travailleur s'estimerait lésé par une décision en l'espèce.

Mais l'autorité appelée à agréer les contrats doit aussi être proche des réalités locales, pour apprécier en connaissance de cause si les conditions que suppose la formation professionnelle sont réunies tant dans le chef de l'employeur et du travailleur qu'en égard aux possibilités matérielles offertes par l'entreprise.

C'est pourquoi, toujours en vertu de l'article 4, les pouvoirs du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale, pourront être délégués, de la manière déterminée par le Roi, aux institutions et dans les conditions qui seront jugées les plus appropriées au but poursuivi.

Les dispositions de l'article 5 constituent le corollaire de la formalité substantielle de l'agrément: tout contrat d'apprentissage non agréé est nul en tant que tel; et comme il s'agit de déterminer en ce cas sur quelle base juridique se régleront les rapports entre parties, le contrat sera considéré comme contrat de travail ou d'emploi suivant la nature manuelle ou intellectuelle de l'activité du travailleur.

Certaines commissions paritaires pourront, comme le prévoit l'article 6, estimer qu'il convient d'être plus radical et de décider que la pratique de certaines professions, postule nécessairement un apprentissage préalable. En ce cas, elles proposeront au Roi

Arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst en van 23 September 1931 betreffende de aanwerving van het personeel voor de zeevisserij.

De aan de ambachten en neringen eigen zijnde arbeidsvoorwaarden rechtvaardigen insgelijks het bestaan van bijzondere regelen. Dit is het geval van de reglementering betreffende de vakopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen. Door artikel 2 worden de bepalingen van dit wetsontwerp niettemin toepasselijk op de betrekkingen die in de ambachten en neringen tussen werkgever en leerling ontstaan, wanneer deze betrekkingen niet kunnen ingeschakeld worden in het raam van een door de Minister van Middenstand krachtens deze reglementering erkend en gesubsidieerd contract.

Aldus is de betekenis van artikel 2.

In artikelen 3 en 4 wordt opgelegd dat het sluiten van leercontracten geschiedt onder bepaalde voorwaarden van vorm; deze maatregelen moeten toelaten na te gaan of de opleidingsvoorwaarden stroken met de wettelijke en reglementaire bepalingen ter zake en voor de goede afloop van de opleiding te waken.

In artikel 4 wordt aan de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg de opdracht toevertrouwd de contracten te erkennen. Het is nodig dat een centrale overheid er voor waakt dat de maatstaven tot erkenning op voldoende eenvormige wijze van de ene naar de andere streek van het land en van de ene naar de andere bedrijfstak worden toegepast. Het feit dat de erkenning onder een administratieve overheid valt waarborgt trouwens de gewone rechterlijke voorzieningen ingeval een werkgever of een werknemer zich zou benadeeld achten door een beslissing ter zake.

Maar de overheid welke de contracten zal moeten erkennen moet ook op de hoogte zijn van de plaatselijke omstandigheden om met volle kennis van zaken te oordelen of de voorwaarden voor de vakopleiding zowel wat de werkgever en de werknemer als wat de materiële mogelijkheden welke in de onderneming bestaan aangaat, vermeld zijn.

Het is daarom dat steeds krachtens artikel 4 de bevoegdheden van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, op de wijze door de Koning bepaald, zullen kunnen overgedragen worden aan de instellingen en onder de voorwaarden welke zullen geacht worden het meest met het nagestreefd doel overeen te stemmen.

De bepalingen van artikel 5 zijn het gevolg van de substantiële formaliteit der erkenning; elk niet erkend leercontract is als zodanig nietig; en aangezien er in dit geval dient bepaald op welke juridische grondslag de betrekkingen tussen partijen zullen geregeld worden, zal het contract als arbeidscontract of als bediendencontract worden beschouwd volgens de werknemer handen- of geestesarbeid verricht.

Sommige paritaire comité's zullen, zoals in artikel 6 wordt bepaald, kunnen oordelen dat men moet radicaler zijn en beslissen dat de uitoefening van sommige beroepen noodzakelijkerwijze een voorafgaande leertijd vergt. Zij zullen in dit geval

d'interdire l'occupation autrement qu'en qualité d'apprentis, des adolescents âgés de moins de 18 ans, dans les professions à déterminer.

L'article 7, alinéa 1er, permet aux parties à un contrat d'apprentissage qui a reçu un commencement d'exécution et qui n'est pas ou n'est plus agréé, de rompre immédiatement le contrat; en effet, celui-ci a été conclu en vue d'un objet bien déterminé — la formation professionnelle — dont la réalisation devient impossible.

Les termes « contrat en cours » visent le contrat d'apprentissage, lorsque l'agrément d'abord accordé, a été ensuite retiré; par contre, lorsqu'il s'agit d'un contrat par lequel un travailleur a été engagé en qualité d'apprenti et qu'après un commencement d'exécution l'agrément n'est pas accordé, le contrat en cours est considéré comme contrat de travail ou contrat d'emploi, dès le début de son exécution, par application de l'article 5.

Lorsque le refus ou le retrait de l'agrément est fondé sur un motif étranger à la volonté de l'apprenti, il est équitable de ne pas en faire subir à ce dernier le préjudice: il pourra faire valoir auprès d'un autre employeur le temps d'apprentissage déjà effectué en vertu de l'article 7, alinéa 2.

La formalité prévue à l'article 8 est nécessaire pour que l'autorité qui a agréé le contrat puisse vérifier le bon déroulement des contrats d'apprentissage.

L'article 9 fixe la durée minimum de l'apprentissage à six mois; en fait, les commissions paritaires, par application de l'article 17, fixeront chacune en ce qui concerne les entreprises de leur ressort, la durée minimum de l'apprentissage en considération des particularités de la branche d'activité; dans la généralité des cas; il semble qu'une période d'une année au moins, doive être considérée comme la durée minimum normale de l'apprentissage.

Les dispositions de l'article 10 constituent un corollaire de la définition du contrat d'apprentissage donné par l'article premier: la pratique de la profession ne suffit pas, un enseignement théorique doit la compléter; les commissions paritaires, par application de l'article 7, fixeront pour chaque branche d'activité, la durée minimum de cet enseignement, les 144 heures fixées par l'article 10 ne constituent qu'un minimum absolu à respecter par les commissions paritaires.

Les articles 11 à 14 contiennent une série de mesures de réglementation du travail, indispensables à la protection de l'apprenti.

Ainsi la durée du travail des apprentis ne pourra excéder le temps normal de travail, effectué par les autres travailleurs (art. 12).

L'article 13 introduit l'obligation de rémunérer l'apprenti. En effet, une des causes principales qui font en sorte que les jeunes négligent les possibilités de formation existantes, est précisément l'absence de rémunération pendant la période de formation professionnelle.

aan de Koning voorstellen de tewerkstelling van aankomelingen beneden 18-jarige leeftijd, anders dan als leerlingen in bepaalde beroepen te verbieden.

In artikel 7, 1ste lid, wordt aan de partijen in een leercontract waarvan de uitvoering reeds begonnen was en die niet erkend is of niet meer erkend wordt, toegelaten het contract onmiddellijk te verbreken; dit werd inderdaad gesloten met een wel bepaald doel- de vakopleiding- welke niet meer kan voleindigd worden.

Met de bewoording « lopend contract » wordt het leercontract beoogd wanneer de reeds gedane erkenning ingetrokken wordt, daarentegen wanneer het gaat om een contract waarbij een arbeider als leerling werd in dienst genomen en dat na een begin van uitvoering de erkenning geweigerd wordt, dan wordt het lopend contract vanaf het begin der uitvoering aangezien als arbeids- of bediendencontract bij toepassing van artikel 5.

Wanneer de weigering of de intrekking van de erkenning gegrond is op een reden buiten de wil van de leerling, dan is het billijk dat deze laatste geen schade lijdt; hij zal bij een andere werkgever de leertijd kunnen doen gelden welke krachtens artikel 7, 2e lid, werd volbracht.

De in artikel 8 voorziene formaliteit is noodzakelijk opdat de overheid die het contract erkende de goede afloop van de leercontracten kan nagaan.

In artikel 9 wordt bepaald dat de leertijd niet minder dan zes maanden mag duren, de paritaire comité's zullen feitelijk bij toepassing van artikel 17, elk wat de ondernemingen die onder hun bevoegdheid vallen betreft, de minimum van de leertijd vaststellen volgens de bijzondere kenmerken van de bedrijfstak, in de meeste gevallen lijkt het alsof een periode van minstens één jaar moet aangezien worden als de normale minimumduur van de leertijd.

De bepalingen van artikel 10 stemmen overeen met de bepaling van leercontract welke in artikel één wordt gegeven; de praktijk in het beroep volstaat niet, zij moet door vakcursussen aangevuld worden; de paritaire comité's zullen bij toepassing van artikel 17, voor elke bedrijfstak de minimumduur van deze vakcursussen vaststellen, aangezien de bij artikel 10 vastgestelde 144 uren slechts een absoluut minimum uitmaken dat door de paritaire comité's dient nageleefd.

In artikelen 11 tot 14 staan een reeks maatregelen inzake arbeidsreglementering welke voor de bescherming van de leerling onontbeerlijk zijn.

De arbeidsduur van de leerlingen zal aldus de normale arbeidsduur van de andere arbeiders niet mogen te boven gaan (art. 12).

In artikel 13 wordt de verplichting ingevoerd de leerling te bezoldigen. Inderdaad, een der hoofdoorzaken van het verwaarlozen door de jongelieden van de bestaande opleidingsmogelijkheden is juist de ontstentenis van bezoldiging tijdens de periode van vakopleiding.

D'autre part, si l'on peut admettre que l'enseignement de la profession puisse être considéré comme une des modalités de la rémunération, comme certains le soutiennent, il faut néanmoins tenir compte du fait que l'apprenti, à mesure que progresse sa formation, rend davantage de services à l'employeur. C'est pourquoi la rémunération, minime au début de l'apprentissage, progresse de manière à atteindre, lorsque l'apprenti achève sa formation, la rémunération minimum du travailleur adulte, dont il a visé à atteindre la qualification.

Il est à noter que l'article 13 ne fixe que le principe et les règles de base de la progression; en vertu de l'article 17, c'est aux Commissions paritaires qu'il appartient d'en déterminer les modalités d'application propres à chaque branche ou secteur d'activité.

En vertu de l'article 15, l'apprenti est tenu de se présenter aux examens d'apprentissage. L'importance de cette obligation motive sa formulation explicite dans le texte du projet de loi.

L'article 16 contient le principe de l'assujettissement des apprentis au régime de la sécurité sociale. Ce principe n'est pas nouveau, puisqu'il est inclus dans l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Il s'indique cependant d'adopter les modalités d'application du régime de la sécurité sociale aux particularités génériques du contrat d'apprentissage, comme le prévoit également l'arrêté-loi du 28 décembre 1944.

L'article 17 confirme sans équivoque, le pouvoir des Commissions paritaires, d'établir des règlements d'apprentissage, comme la compétence leur en est par ailleurs déferée en vertu de l'article 10, littéras a) et c) de l'arrêté-loi du 9 juin 1945 fixant le statut des Commissions paritaires.

Les Commissions paritaires, en raison de la très large initiative qui leur est confiée par l'article 17, constitueront donc le moteur essentiel d'un apprentissage organisé.

L'article 17 prévoit un certain nombre de dispositions indispensables que devra obligatoirement contenir tout règlement d'apprentissage.

Il est à remarquer que le texte reprend parmi ces dispositions un point de la recommandation n° 60 de l'Organisation internationale du Travail, à savoir la possibilité de transférer l'apprenti du service d'un employeur au service d'un autre, dans le cas où ce transfert paraît nécessaire ou opportun pour éviter une interruption de l'apprentissage, pour compléter la formation de l'apprenti ou pour un autre motif.

Par ailleurs, les règlements d'apprentissage pourront être complétés par toutes autres dispositions susceptibles d'encourager l'apprentissage, sous la seule réserve du respect des dispositions légales et réglementaires protectrices des apprentis.

Anderzijds, indien er kan aanvaard worden dat het aanleren van het beroep kan aangezien worden als een der modaliteiten van de bezoldiging, zoals sommige beweren, dient er niettemin rekening gehouden met het feit dat de leerling, naarmate zijn opleiding vordert, steeds meer diensten aan de werkgever bewijst. Daarom stijgt dan ook de geringe bezoldiging in het begin van de leertijd op zulke wijze dat, wanneer de leerling op het einde van zijn opleiding komt, hij de minimumbezoldiging bereikt van de volwassen arbeider wiens qualificatie hij heeft willen verwerven.

Er dient aangestipt dat artikel 13 slechts het beginsel en de grondregelen van de stijging bepaald; krachtens artikel 17 behoort het aan de paritaire comité's de toepassingsmodaliteiten er van eigen aan elke bedrijfstak of -sector te bepalen.

Krachtens artikel 15 is de leerling verplicht op te komen voor de examens betreffende de opleiding. De belangrijkheid van deze verplichting motiveert dat zij in de tekst van het wetsontwerp uitdrukkelijk werd geformuleerd.

In artikel 16 wordt het beginsel van de verzekeringsplichtigheid van de leerlingen aan het stelsel der maatschappelijke zekerheid gehuldigd. Dit beginsel is niet nieuw, vermits het staat in de besluitwet van 18 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het lijkt evenwel aangewezen de toepassingsmodaliteiten van het stelsel van maatschappelijke zekerheid aan de kenmerken eigen aan het leercontract aan te passen, zoals insgelijks de besluitwet van 28 December 1944 voorziet.

In artikel 17 wordt ondubbelzinnig de opdracht bevestigd welke aan de paritaire comité's werd gegeven om leerreglementen op te maken, zoals zij krachtens artikel 10, littera a) en e) van de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's er toe bevoegd werden verklaard.

De paritaire comité's zullen dus, wegens het zeer ruim initiatief dat hun bij artikel 17 gelaten wordt, de hoofdzakelijke drijfkracht zijn van een geregeld leerlingwezen.

In artikel 17 worden een bepaald aantal onontbeerlijke beschikkingen voorzien die verplicht in elk leerreglement zullen moeten staan.

Er dient opgemerkt dat er in de tekst onder deze beschikkingen een punt van de aanbeveling n° 60 van de Internationale Arbeidsorganisatie is overgenomen, te weten: de mogelijkheid de leerling uit de dienst van een werkgever naar de dienst van een andere over te plaatsen, ingeval deze overplaatsing nodig of gepast blijkt om een onderbreking in de vakopleiding te beletten, om de opleiding van de leerling aan te vullen of om een andere reden.

Anderzijds, de leerreglementen zullen kunnen aangevuld worden door alle andere bepalingen welke de vakopleiding kunnen aanmoedigen onder het enig voorbehoud dat de wettelijke en reglementaire bepalingen ter bescherming van de leerlingen zullen nageleefd worden.

L'article 18 associe aux travaux des commissions paritaires les représentants des pouvoirs publics responsables de la formation professionnelle, et dont la collaboration conditionne la réussite de celle-ci.

En effet, un délégué du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale, assiste de droit en qualité de référendaire (1) aux délibérations de chaque commission paritaire relatives aux règlements d'apprentissage.

La présence d'un délégué du Ministre de l'Instruction Publique est prévue dans les mêmes conditions, pour tout ce qui concerne les questions pédagogiques, notamment l'élaboration des programmes d'apprentissage et l'organisation des examens.

De même, un délégué du Ministre des Classes Moyennes est appelé à assister aux délibérations des commissions paritaires en raison de l'expérience acquise en matière de formation professionnelle dans les métiers et négoes.

L'article 19 rappelle que les décisions des commissions paritaires établissant les règlements d'apprentissage, peuvent être rendues obligatoires dans les mêmes conditions que les autres décisions prises par ces collèges, conformément aux dispositions de l'arrêté-loi du 9 juin 1945.

En outre, les règlements d'apprentissage doivent pouvoir être établis, même en cas de carence de la commission paritaire, soit qu'il n'y ait pas eu accord sur l'ensemble ou sur certains des points des règlements, soit qu'aucune demande n'ait été adressée au Roi, en vue de rendre la décision obligatoire par arrêté royal.

En ce cas, le Roi pourra, en vertu de l'article 20, prendre lui-même l'initiative d'établir des règlements d'apprentissage, en tenant compte des délibérations des commissions paritaires et après consultation du Conseil national du Travail.

Au cas où le Roi recourrait à la faculté qui lui est donnée, les règlements d'apprentissage se présenteraient comme des arrêtés réglementaires ordinaires alors que les arrêtés qui rendent obligatoires les décisions des Commissions paritaires sur base de l'arrêté-loi du 9 juin 1945, ne constituent que de simples actes de tutelle du pouvoir exécutif.

Les arrêtés pris éventuellement par le Roi, sur base de l'article 20 du présent projet de loi, ne pourraient normalement pas être modifiés par une décision de Commission paritaire, même rendue obligatoire par le Roi. C'est pourquoi l'article 20, alinéa 2, prévoit que même dans ce cas, les règlements d'apprentissage établis par le Roi, pourront néanmoins être modifiés par la Commission paritaire. Le contrôle du pouvoir exécutif reste entier car si les modifications proposées à l'arrêté royal sont de nature à nuire à l'intérêt général, le Roi peut

Bij artikel 18 worden de vertegenwoordigers van de openbare besturen, die verantwoordelijk zijn voor de vakopleiding en van wier medewerking het slagen er van afhangt, in de werkzaamheden van de paritaire comité's betrokken.

Inderdaad, een afgevaardigde van het Ministerie van Arbeid woont van rechtswege de beraadslaging van elk paritair comité bij in hoedanigheid van referendaris (1).

Onder dezelfde voorwaarden is de aanwezigheid voorzien van een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs voor alles wat de opvoedkundige kwesties aangaat, ondermeer de opmaking van de leerprogramma's en de inrichtingen van de examens.

Een afgevaardigde van de Minister van Middenstand wordt evenzo uitgenodigd de beraadslagingen van de paritaire comité's bij te wonen wegens de verkregen ervaring inzake vakopleiding in de ambachten en neringen.

In artikel 19 wordt er aan herinnerd dat de beslissingen van de paritaire comité's die leerreglementen opmaken onder dezelfde voorwaarden kunnen bindend gemaakt worden als de andere beslissingen welke door deze colleges worden genomen, in overeenstemming met de bepalingen van het wetsbesluit van 9 Juni 1945.

Bovendien, de leerreglementen moeten kunnen opgemaakt worden, zelfs wanneer het paritair comité in gebreke blijft, hetzij dat er geen akkoord kan bereikt worden op alle of op sommige punten van de reglementen, hetzij dat er aan de Koning niet gevraagd wordt de beslissing bij koninklijk besluit bindend te maken.

In dit geval zal de Koning, krachtens artikel 20, zelf het initiatief kunnen nemen leerreglementen op te maken, rekening gehouden met de beraadslagingen en beslissingen van de paritaire comité's en na het advies van de Nationale Arbeidsraad te hebben ingewonnen.

Moest de Koning op de hem verleende mogelijkheid beroep doen dan zouden de leerreglementen als gewone reglementaire besluiten waarbij de beslissingen van de paritaire comité's op grond van de besluitwet van 9 Juni 1945 worden bindend gemaakt slechts eenvoudige voogdijhandelingen van de uitvoerende macht zijn.

De door de Koning eventueel genomen besluiten op grond van artikel 20 van dit wetsontwerp zouden normalerwijze niet kunnen gewijzigd worden door een beslissing van een paritair comité, zelfs door de Koning bindend gemaakt. Daarom wordt er in artikel 20, 2e lid, bepaald dat zelfs in dit geval de door de Koning opgemaakte leerreglementen niettemin door het paritair comité zullen kunnen gewijzigd worden. De controle van de uitvoerende macht blijft volledig want, indien wijzigingen in het koninklijk besluit worden voorgesteld deze uiter-

(1) Voir articles 5 et 9 de l'arrêté-loi du 9 juin 1945, fixant le statut des commissions paritaires.

(1) Zie artikelen 5 en 9 van de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's.

toujours refuser de rendre obligatoire la décision prise par la Commission paritaire.

Dans un domaine aussi complexe que celui de la formation professionnelle, il convient que les droits et obligations des parties soient clairement énoncés dans un contrat-type qui, suivant l'article 21 est établi par le Roi après consultation du Conseil National du Travail.

L'article 23 charge les Commissions paritaires de l'organisation, sur une base paritaire, des examens d'apprentissage; la présence d'un délégué du Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale et d'un délégué du Ministre de l'Instruction publique est prévue de manière à donner une garantie officielle aux examens, dont le rôle est de constater le résultat de la formation professionnelle.

Les articles 24 à 27 traitent des institutions et collèges chargés de veiller à la formation des apprentis.

L'intervention des organisations professionnelles représentatives des employeurs et des travailleurs, est prépondérante et s'exerce sur le plan national au sein du Conseil National du Travail, sur le plan des branches d'activité au sein des Commissions paritaires et enfin, sur le plan de l'entreprise, au sein des Conseils d'entreprise.

L'article 24 explicite la mission du Conseil National du Travail en matière d'apprentissage.

En vertu de l'article 25, les Commissions paritaires doivent veiller au bon déroulement de l'apprentissage dans les entreprises de leur ressort, ce qui implique des pouvoirs d'information correspondants.

Etant chargées d'élaborer les normes de l'apprentissage appropriées aux particularités de chaque branche d'activité, les Commissions paritaires doivent, en effet, pouvoir réunir les informations nécessaires auprès des autorités ou institutions compétentes en matière d'apprentissage, c'est-à-dire principalement les autorités chargées d'agréer les contrats et les Conseils d'entreprise.

L'article 26 prévoit explicitement la possibilité pour les commissions paritaires de constituer des comités d'apprentissage chargés de les assister dans leurs travaux; le pouvoir de décision appartient cependant à la commission paritaire elle-même.

Les articles 25, alinéa 2 et 27, alinéa 2 et 3 assurent la coordination dans l'action et dans l'information des diverses institutions et autorités compétentes en matière d'apprentissage.

Indépendamment des frais administratifs résultant de la procédure d'agrément visée à l'article 4, lesquels sont à charge des pouvoirs publics, l'article 28 fait supporter par l'Etat les frais de fonctionnement des Comités d'apprentissage, au même titre que les dépenses nécessitées par le fonctionnement des commissions paritaires.

Le développement de l'apprentissage, parallèle au progrès technique, ne permet plus — comme on l'a déjà souligné — de confiner la formation pro-

aard het algemeen belang zouden kunnen schaden, kan de Koning steeds weigeren de door het paritair comité genomen beslissing bindend te maken.

Het is nodig dat in een zo ingewikkeld gebied als dit van de vakopleiding de rechten en plichten van de partijen duidelijk in een model-contract worden vastgelegd, dat, volgens artikel 21, opgemaakt wordt door de Koning na het advies van de Nationale Arbeidsraad te hebben ingewonnen.

Bij artikel 23 worden de paritaire comité's belast met de inrichting, op paritaire grondslag, van de examens van de leerlingen; om aan de examens, waarvan de rol bestaat in het vaststellen van de uitslag der vakopleiding, een officiële waarborg te verlenen wordt de aanwezigheid van een afgevaardigde van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg en van een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs voorzien.

Artikelen 24 tot 27 handelen over de instellingen en colleges die voor de opleiding van de leerlingen moeten waken.

De tussenkomst van de representatieve beroepsorganisaties van werkgevers en werknemers, is overwegend en geschiedt op nationaal gebied in de schoot van de Nationale Arbeidsraad, op het gebied van de bedrijfstakken in de schoot van de paritaire comité's en ten slotte op het gebied der onderneming in de schoot van de ondernemingsraden.

In artikel 24 wordt de opdracht van de Nationale Arbeidsraad inzake leerlingwezen uiteengezet.

Krachtens artikel 25 moeten de paritaire comité's waken voor de opleiding der leerlingen in de onder hen ressorterende onderneming wat overeenstemmende bevoegdheden ter voorlichting insluit.

Vermits zij belast zijn met de opmaking van de voorschriften inzake vakopleiding, welke aan de bijzonderheden van elke bedrijfstak aangepast zijn, moeten de paritaire comité's inderdaad de nodige inlichtingen bij de inzake leerlingwezen bevoegde overheden kunnen inwinnen, dit zijn hoofdzakelijk de overheden die de contracten moeten erkennen en de ondernemingsraden.

In artikel 26 wordt uitdrukkelijk de mogelijkheid voorzien voor de paritaire comité's leercomité's op te richten die gelast zijn ze in hun werkzaamheden bij te staan; de bevoegdheid om te beslissen behoort evenwel aan het Paritair Comité zelf toe.

De artikelen 25, 2e lid en 27, 2e en 3e lid, verzekeren de coördinatie in de werking en de voorlichting van de verschillende instellingen en overheden die in het leerlingwezen bevoegd zijn.

Buiten de administratieve kosten welke voortvloeien uit de in artikel 4 beoogde erkenningsprocedure, welke ten laste van de openbare besturen vallen, worden de werkingskosten van de leercomité's ingevolge artikel 28 door het Rijk gedragen zoals de uitgaven welke door de werking van de paritaire comité's worden veroorzaakt.

De ontwikkeling van het leerlingwezen, gelijklopend met de technische vooruitgang, laat niet meer toe, zoals reeds werd onderlijnd, de vak-

fessionnelle exclusivement dans le cadre de l'entreprise, surtout s'il s'agit de petites entreprises.

C'est ce que démontrent des expériences aussi heureuses que celle en cours depuis plus de dix ans dans l'industrie textile verviétoise.

Même dans les grandes et moyennes entreprises, la formation professionnelle représente une charge de plus en plus lourde.

Le présent projet tend également à rencontrer tout au moins partiellement, l'objection que bon nombre d'employeurs opposent à la nécessité de former des apprentis : à savoir que très souvent le travailleur ne reste pas au service de l'employeur qui a assumé la responsabilité de le former.

L'article 29, grâce à une répartition des charges entre les employeurs d'une ou plusieurs branches d'activité déterminées, vise à encourager une méthode de financement propre à supprimer un obstacle important au développement de la formation professionnelle.

Les articles 30 à 39 sont relatifs au contrôle et aux sanctions.

En vertu de l'article 30, les fonctionnaires publics chargés de l'inspection du travail surveillent l'exécution de la loi; d'autre part des fonctionnaires publics désignés par le Ministre de l'Instruction Publique sont chargés, en raison de leur compétence particulière, de surveiller, sous l'angle pédagogique, le déroulement de l'apprentissage, notamment en ce qui concerne le respect des programmes d'apprentissage.

Les sanctions établies par les articles 32 à 39 sont calquées sur celles prévues par l'arrêté-loi du 9 juin 1945 fixant le statut des commissions paritaires; en effet, l'organisation de l'apprentissage est confiée, dans une large mesure, aux commissions paritaires, dont les décisions rendues obligatoires, sont sanctionnées par les dispositions de cet arrêté-loi.

Il convenait donc d'éviter de prévoir deux ordres différents de sanctions dans un même projet.

L'article 40 rend applicables aux apprentis, les dispositions essentielles de la loi sur le contrat de travail ainsi que certaines dispositions extraites de la loi sur le contrat d'emploi.

Cette application a été prévue parce qu'il ne serait pas équitable que les apprentis ne jouissent pas de la protection minimum assurée aux autres travailleurs. Il ne s'agit toutefois que de mesures provisoires, car la proposition de loi, instituant un Code civil du travail, contient des dispositions en la matière.

Les dispositions reprises de la loi sur le contrat de travail sont relatives :

a) aux obligations des parties : articles 7 à 9 et 11 à 15 de la loi sur le contrat de travail; les dispositions de l'article 10 de la même loi n'ont pas été

opéation tot uitsluitend het raam van de onderneming te beperken, vooral wanneer het gaat om kleine ondernemingen.

Dit is wat aangetoond wordt door zulke gelukkige proefnemingen welke sedert meer dan tien jaar in het textielbedrijf te Verviers verricht worden.

Zelfs in de grote en middelgrote ondernemingen komt de vakopleiding op een steeds grotere laste neer.

Met dit ontwerp wordt er insgelijks gepoogd de bezwaren van een groot aantal werkgevers tegenover de noodzakelijkheid leerlingen op te leiden, ten minste gedeeltelijk te beantwoorden, te weten, dat zeer dikwijls de arbeider niet in dienst van de werkgever blijft die de verantwoordelijkheid gedragen heeft hem op te leiden.

Artikel 29 beoogt, dank zij een verdeling van de lasten tussen de werkgevers van ene of verscheidene bepaalde bedrijfstakken, een methode van financiering aan te moedigen gepast om een belangrijke hinderpaal voor de ontwikkeling van de vakopleiding weg te ruimen.

Artikelen 30 tot 39 betreffen het toezicht en de sancties.

Krachtens artikel 30 houden de openbare ambtenaren die met de arbeidsinspectie belast zijn, toezicht over de uitvoering van de wet; anderzijds, de door de Minister van Openbaar Onderwijs aangewezen openbare ambtenaren zijn belast, wegens hun bijzondere bevoegdheid, toezicht te houden over de afloop van de vakopleiding van opvoedkundig standpunt uit, onder meer wat de naleving van de leerprogramma's aangaat.

De bij artikelen 32 tot 39 vastgestelde sancties werden overgenomen van die welke bij de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's voorzien zijn; de regeling van het leerlingwezen is in ruime mate toevertrouwd aan de paritaire comité's, waarvan de beslissingen die bindend gemaakt werden bij de bepalingen van dit wetsbesluit worden bekrachtigd.

Er moest dus vermeden worden twee verschillende soorten van sancties in hetzelfde wetsontwerp te voorzien.

Bij artikel 40 worden de hoofdzakelijke bepalingen van de wet op het arbeidscontract alsmede sommige bepalingen welke aan de wet op het bediendencontract werden ontleend toepasselijk gemaakt op de leerlingen.

Deze toepassing werd voorzien omdat het niet zou billijk zijn de leerlingen de minimum bescherming welke aan de andere arbeiders verzekerd wordt niet te laten genieten. Het gaat evenwel slechts om voorlopige bepalingen, wat het wetsontwerp tot invoering van een burgerlijk arbeidsboek omvat bepalingen ter zaak.

De bepalingen welke van de wet op het arbeidscontract werden voorgenomen betreffen :

a) de verplichtingen van de partijen : artikel 7 tot 9 en 11 tot 15 van de wet op het arbeidscontract; de bepalingen van artikel 10 van dezelfde wet

reprises parce que sans intérêt en l'espèce : elles concernent la possibilité pour l'ouvrier de se faire momentanément remplacer;

b) à l'extinction des obligations : articles 16 de la même loi; les règles relatives au cas où l'ouvrier a été engagé pour un travail déterminé, n'ont pas été visées parce que sans intérêt en l'espèce;

c) aux causes de rupture du contrat : articles 20, 21, 24 et 25 de la même loi; l'article 20 prévoit le cas de rupture sans préavis dans le chef de l'employeur; l'article 21, le cas de rupture sans préavis dans le chef de l'ouvrier; l'article 24 prévoit la réciprocité de la stipulation et du montant de l'indemnité due en cas de rupture illicite d'engagement; l'article 25 prévoit que toutes indemnités et dommages-intérêts dus par l'ouvrier en cas de rupture d'engagement sont imputables sur le salaire; les articles 22 et 23 ne sont pas visés parce qu'ils concernent le cas où le contrat est conclu sans terme; or, l'article 1er du présent projet de loi définit le contrat d'apprentissage comme un contrat conclu pour un terme déterminé;

d) au cautionnement : article 26 de la même loi;

e) à une cause spéciale de résiliation du contrat : article 27 de la même loi : la femme engagée comme ouvrière et restant en logement chez l'employeur a le droit de résilier le contrat si l'épouse de l'employeur ou toute autre femme qui dirigeait la maison à l'époque de la conclusion du contrat vient à mourir ou à se retirer ;

f) aux différentes causes de suspension du contrat : articles 28 et 28quinquies de la même loi; celle des dispositions de l'article 28bis qui prévoit qu'en cas de maladie ou d'accident, l'employeur est redevable d'une indemnité, lorsqu'il met fin au contrat après six mois d'incapacité de travail de l'ouvrier, n'a toutefois pas été visée, en raison des particularités du contrat d'apprentissage; de même les dispositions du littéra c) du même article n'ont pas été visées parce qu'elles ne concernent que les contrats conclus pour une durée indéterminée; pour le même raison, l'article 40 du présent projet de loi ne vise pas la disposition finale de l'article 28quater qui prévoit qu'en cas de suspension du contrat par manque de travail résultant de causes économiques, l'ouvrier est en droit de mettre fin au contrat sans préavis; la même explication vaut encore pour les alinéas 2 et 3 de l'article 28quinquies relatif au cas de suspension du contrat pour cause d'appel ou de rappel de l'ouvrier sous les armes;

g) à la capacité de la femme mariée et du mineur d'âge d'engager leur travail; articles 29 et 33 à 37 de la même loi, les dispositions des articles 30 à 32 de la loi sur le contrat de travail relatives à la capacité de la femme mariée de toucher son salaire, sauf opposition du mari, ne sont pas visées parce que

werden niet overgenomen omdat zij terzake van geen belang zijn : zij betreffen de mogelijkheid voor de arbeider zich tijdelijk te laten vervangen;

b) beëindiging van de verplichtingen : artikel 16 van dezelfde wet, de regeling betreffende het geval waarin de arbeider voor een bepaald werk werd in dienst genomen, werden niet beoogd omdat zij terzake van geen belang zijn.

c) de oorzaken van verbreking van het contract : artikel 20, 21, 24 en 25 van dezelfde wet; in artikel 20 wordt het geval voorzien van verbreking zonder opzegging door de werkgever; in artikel 21 het geval van verbreking zonder opzegging door de arbeider; in artikel 24 wordt de wederkerigheid ten aanzien van de bepaling en van het bedrag der vergoeding welke ingeval van onwettige verbreking van de verbintenis is verschuldigd, voorzien; in artikel 25 wordt voorzien dat elke vergoeding en elke schade-loosstelling door de werkman verschuldigd uit hoofde van verbreking van verbintenis, van het loon mag worden afgehouden; de artikelen 22 en 23 worden niet beoogd omdat zij het geval betreffen waarin het contract zonder termijn is gesloten, welnu, bij artikel 1 van dit wetsontwerp wordt het leercontract als een contract gesloten voor een bepaalde termijn, bepaald;

d) de waarborg : artikel 26 van dezelfde wet;

e) een bijzondere oorzaak van verbreking van het contract : artikel 27 van dezelfde wet : de vrouw als arbeidster aangenomen en gehuisvest bij het hoofd van een onderneming, heeft het recht het contract te verbreken, indien de echtgenote van het hoofd der onderneming of enige andere vrouw, die het huis bestuurde op het ogenblik van het sluiten der overeenkomst, komt te sterven of zich terugtrekt;

f) de verschillende oorzaken van schorsing van het contract : artikelen 28 tot 28quinquies van dezelfde wet; die van de bepalingen van artikel 28bis welke voorziet dat bij ongeval of ziekte de werkgever een vergoeding verschuldigd is wanneer hij aan het contract een einde stelt na 6 maanden ongeschiktheid tot werken van de arbeider, werd evenwel niet beoogd wegens de bijzonderheden van het leercontract; de bepalingen van littera c) van hetzelfde artikel werden eveneens niet beoogd, omdat zij slechts de voor een onbepaalde duur gesloten contracten betreffen; om dezelfde reden beoogt artikel 40 van dit wetsontwerp niet de eindbepaling van artikel 28quater dat voorziet dat in geval van schorsing van het contract bij gebrek aan werk wegens economische oorzaken de arbeider het recht heeft aan het contract een einde te maken zonder voorafgaande opzegging; dezelfde uitlegging geldt nog voor lid 2 en 3 van artikel 28quinquies betreffende het geval van schorsing van het contract wegens oproeping of wederoproeping van de arbeider onder de wapens;

g) de bekwaamheid van de gehuwde vrouw en van de minderjarige hun werk te verhuren : artikelen 29 en 33 tot 37 van dezelfde wet; de bepalingen van artikelen 30 tot 32 van de wet op het arbeidscontract betreffende de bekwaamheid van de gehuwde vrouw om haar loon te ontvangen behalve verzet

les articles 224 a) et 224 b) du Code civil accordent à la femme mariée une capacité plus étendue.

En outre, les dispositions suivantes des lois coordonnées sur le contrat d'emploi sont également déclarées applicables aux apprentis : article 23 : quittance pour solde de tout compte; article 26 : clause de non-concurrence; article 34; prescription; article 36 : droit pour la femme mariée et le mineur d'âge d'estimer en justice.

Quant à l'article 41 du présent projet de loi, il prévoit, à titre transitoire, que les contrats d'apprentissage valablement conclus avant la date de son entrée en vigueur, restent régis par la législation actuelle.

L'article 42 déclare applicables aux apprentis certaines lois de réglementation du travail en vue d'éviter toute contestation.

Tel est, Mesdames, Messieurs, le projet de loi que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à vos délibérations.

*Le Ministre du Travail et de
la Prévoyance sociale,*

van de echtgenoot worden niet beoogd omdat bij artikelen 224 a) en 224 b) van het Burgerlijk Wetboek aan de gehuwde vrouw een ruimere bekwaamheid wordt verleend.

Bovendien, de volgende bepalingen van de geordende wetten op het bediendencontract worden insgelijks toepasselijk verklaard op de leerlingen; artikel 23 : kwijting van het saldo van rekening; artikel 26 : clausules van niet-mededinging; artikel 34 : verjaring; artikel 36 : recht voor de gehuwde vrouw en de minderjarige in rechte te staan.

Wat artikel 41 van dit wetsontwerp aangaat, daarin wordt voorzien dat overgangshalve de leercontracten welke geldig gesloten werden vóór zijn inwerkingstredingsdatum door de huidige wetgeving geregeld blijven.

Artikel 42 verklaart dat sommige wetten betreffende arbeidsreglementering van toepassing zijn op de leerlingen ten einde elke betwisting te vermijden.

Aldus, Mevrouwen, Mijne Heren, het wetsontwerp dat de Regering de eer heeft aan uw beraadslagingen en beslissingen voor te leggen.

*De Minister van Arbeid en
Sociale Voorzorg,*

LÉON-ELI TROCLET.

Projet de loi organisant l'apprentissage des travailleurs destinés à être employés dans une industrie déterminée.

BAUDOUIN,

ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale est chargé de présenter en Notre nom, au Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE PREMIER.

Champ d'application.

ARTICLE PREMIER.

La présente loi organise les relations nées du contrat d'apprentissage, c'est-à-dire du contrat par lequel l'apprenti s'oblige, pour un temps et à des conditions déterminées, à suivre régulièrement un enseignement en vue d'acquérir une formation professionnelle méthodique et complète qui doit permettre de l'employer dans une industrie déterminée et ce sous l'autorité, la direction et la surveillance directe de l'employeur, soit que celui-ci pourvoie lui-même à cet enseignement, soit qu'il envoie l'apprenti à un établissement d'enseignement technique, soit qu'il s'agisse d'un enseignement organisé par une collectivité d'employeurs.

ART. 2.

La présente loi n'est toutefois pas applicable dans la marine marchande ni dans la pêche maritime.

Elle ne s'applique pas davantage aux contrats d'apprentissage conclus dans les conditions prévues par les règlements relatifs à la formation et au perfectionnement professionnels dans les métiers et négoce.

CHAPITRE II.

Des conditions de l'engagement et de la formation des apprentis.

ART. 3.

Tout contrat d'apprentissage doit être passé par écrit.

Il est établi en quatre exemplaires, dont deux destinés respectivement à chacune des parties, le

Wetsontwerp tot regeling van het leerlingwezen van de werknemers die in een bepaald bedrijf zullen tewerkgesteld worden.

BOUDEWIJN,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is gelast, in onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen waarvan de tekst volgt :

EERSTE HOOFDSTUK.

Toepassingsgebied.

EERSTE ARTIKEL.

Deze wet regelt de verhoudingen die voortvloeien uit de leerovereenkomst, d.i. de overeenkomst waarbij een leerling zich voor een bepaalde tijd en onder bepaalde voorwaarden verbindt regelmatig onderwijs te volgen om een methodische en volledige vakopleiding te krijgen, onder het gezag, de leiding en het rechtstreeks of onrechtstreeks toezicht van de werkgever, hetzij deze zelf in dit onderwijs voorziet, hetzij hij de leerling naar een vakschool stuurt, hetzij het een onderwijs betreft, dat een werkgeversgemeenschap inricht voor de opleiding van werknemers die in een bepaald bedrijf zullen worden tewerkgesteld.

ART. 2.

Deze wet is evenwel niet van toepassing op de koopvaardij en de zeevisserij.

Zij is evenmin van toepassing op de leerovereenkomsten welke gesloten zijn onder de bij de reglementen betreffende de vakopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen voorziene voorwaarden.

HOOFDSTUK II.

Voorwaarden tot indienstneming en opleiding van leerlingen.

ART. 3.

Elke leerovereenkomst moet schriftelijk worden gesloten.

Het wordt in viervoud gesteld, waarvan twee exemplaren onderscheidenlijk voor elk van de

troisième à l'autorité chargée d'agréer le contrat en vertu de l'article 4, et le quatrième à l'inspecteur social du ressort du lieu où s'exécute l'apprentissage.

ART. 4.

Le contrat d'apprentissage est agréé par le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale ou son délégué.

Le contrat n'est agréé que s'il est conforme aux dispositions légales et réglementaires et aux règlements d'apprentissage, si l'employeur est qualifié pour donner une formation appropriée ou est en mesure de faire donner cette formation par une autre personne à son service ayant les qualifications requises et si l'entreprise répond aux conditions nécessaires pour garantir une préparation adéquate de l'apprenti à la profession à laquelle se destine celui-ci.

L'agrément peut être retirée durant l'exécution du contrat lorsque les conditions qui ont permis l'agrément ne sont plus remplies ou lorsqu'une des parties ne respecte pas ses obligations.

Le Roi détermine les conditions d'agrément ainsi que celles du retrait de l'agrément.

ART. 5.

Tout contrat par lequel un employeur engage un travailleur en vue de lui faire acquérir une formation professionnelle est réputé contrat de travail ou d'emploi, suivant la nature de l'activité du travailleur, si le contrat n'est pas agréé conformément à la présente loi.

ART. 6.

Le Roi peut, sur proposition de la Commission paritaire compétente, décider que les adolescents âgés de moins de 18 ans ne peuvent être occupés dans les professions qu'il détermine, autrement qu'en qualité d'apprentis.

ART. 7.

Le retrait de l'agrément, ou le refus de l'agrément d'un contrat ayant reçu un commencement d'exécution constitue un juste motif de rupture du contrat en cours dans le chef de chacune des parties.

Toutefois, lorsque l'agrément a été retirée pour une raison indépendante de la volonté de l'apprenti, celui-ci a le droit d'achever l'apprentissage auprès d'un autre employeur, en faisant valoir la période antérieure au retrait d'agrément.

partijen bestemd zijn, het derde voor de overheid die krachtens artikel 4 gelast is het contract te erkennen, en het vierde voor de sociaal inspecteur in wiens ambtsgebied de plaats gelegen is waar de leertijd wordt doorgemaakt.

ART. 4.

De leerovereenkomst wordt erkend door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg of zijn gemachtigde.

De erkenning wordt enkel verleend wanneer de overeenkomst met de wetten en verordeningen en met de leerreglementen overeenstemt, de werkgever bevoegd is om een gepaste opleiding te geven, of in staat is die te laten geven door een andere persoon in zijn dienst die de vereiste bevoegdheid bezit, en de onderneming aan de nodige voorwaarden voldoet om de leerling een passende opleiding te verstrekken voor het beroep dat deze gekozen heeft.

Tijdens de uitvoering van de overeenkomst kan de erkenning worden ingetrokken, wanneer niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden die de erkenning hebben mogelijk gemaakt of wanneer een van de partijen haar verplichtingen niet nakomt.

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de leerovereenkomst erkend en de erkenning ingetrokken wordt.

ART. 5.

Elke overeenkomst waarbij een werkgever een werknemer in dienst neemt met het oog op zijn vakopleiding, wordt als arbeidsovereenkomst voor arbeiders of als arbeidsovereenkomst voor bedienden beschouwd naar gelang van de aard van de arbeid van de werknemer, indien het contract niet overeenkomstig deze wet wordt erkend.

ART. 6.

De Koning kan, op voorstel van het bevoegd paritair comité, beslissen dat jongelieden beneden achttien jaar in de door hem bepaalde beroepen slechts als leerling mogen worden tewerkgesteld.

ART. 7.

Intrekking van de erkenning of weigering een overeenkomst die reeds een begin van uitvoering heeft gehad te erkennen, is voor beide partijen een wettige reden tot verbreking van de lopende overeenkomst.

Wanneer de erkenning evenwel ingetrokken werd om een reden onafhankelijk van de wil van de leerling heeft deze het recht zijn leertijd bij een andere werkgever te voltooien en de periode vóór de intrekking van de erkenning te doen gelden.

ART. 8.

Lorsque le contrat d'apprentissage a été rompu par l'une des parties avant l'expiration du terme fixé par le contrat, l'autorité qui a agréé le contrat, doit en être avisée immédiatement par l'employeur.

ART. 9.

La durée de l'apprentissage ne peut être inférieure à six mois.

ART. 10.

La formation professionnelle de l'apprenti comporte une formation pratique qui lui donne l'habileté requise pour l'exercice de la profession choisie, et des cours professionnels complémentaires qui lui fournissent les connaissances théoriques nécessaires pour l'acquisition d'une capacité professionnelle complète.

Les cours professionnels complémentaires doivent s'étendre sur 144 heures au moins par année.

Lorsque les cours professionnels ne sont pas donnés dans un établissement d'enseignement de l'Etat ou subventionné ils doivent être approuvés aux fins de l'application de la présente loi, par le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale et par le Ministre de l'Instruction Publique, dans les conditions fixées par le Roi.

ART. 11.

L'apprenti ne peut être astreint à des travaux étrangers à la profession en vue de laquelle il a été engagé, ni à des travaux dépourvus de tout caractère formatif.

Il ne peut davantage être occupé à des travaux qui lui seraient nuisibles, ni à ceux interdits aux jeunes travailleurs en vertu des dispositions légales et réglementaires.

ART. 12.

La durée du travail de l'apprenti ne peut être supérieure à la durée normale du travail dans l'entreprise, avec un maximum de neuf heures par jour et quarante-cinq heures par semaine ou de huit heures par jour et quarante-huit heures par semaine.

Le temps consacré par l'apprenti à suivre les cours professionnels complémentaires est compté comme temps de travail et rémunéré comme tel.

L'employeur ne peut imposer à l'apprenti aucune prestation entre 22 heures et 6 heures ni aucun travail à effectuer à domicile.

ART. 13.

L'apprenti doit être rémunéré.

A l'expiration du troisième mois d'apprentissage, la rémunération en espèces ne peut être inférieure

ART. 8.

Wanneer een van de partijen de leerovereenkomst verbreekt vóór het verstrijken van de bij de overeenkomst bepaalde termijn, moet de werkgever de overheid die de overeenkomst heeft erkend, onmiddelijk hiervan in kennis stellen.

ART. 9.

De leertijd mag niet minder dan zes maanden duren.

ART. 10.

De vakopleiding van de leerling omvat een praktische opleiding die hem de vereiste handigheid voor de uitoefening van het gekozen beroep bezorgt en aanvullende vakcursussen die hem de nodige theoretische kennis voor volledige beroepsbekwaamheid bijbrengen.

De aanvullende vakcursussen moeten over ten minste 144 uren per jaar worden gespreid.

Wanneer de vakcursussen niet in een Rijks-onderwijsinrichting of in een gesubsidieerde onderwijsinrichting worden gegeven, moeten zij voor de toepassing van deze wet door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en door de Minister van Openbaar Onderwijs worden goedgekeurd onder de voorwaarden zoals door de Koning bepaald.

ART. 11.

De leerling mag niet worden genoodzaakt tot arbeid die niets uit te staan heeft met het vak waarvoor hij in dienst is genomen, of tot arbeid zonder enige vormende waarde.

Hij mag ook niet worden gebezigd voor arbeid die schadelijk is voor hem of voor arbeid die voor jonge werknemers krachtens wet en verordening verboden is.

ART. 12.

De duur van de arbeid van de leerling mag de normale duur van de arbeid in de onderneming niet overtreffen en in geen geval meer dan negen uur per dag en vijf en veertig uur per week of acht uur per dag en acht en veertig uur per week bedragen.

De tijd die de leerling aan het bijwonen van de aanvullende vakcursussen besteedt, wordt als arbeidstijd gerekend en als zodanig bezoldigd.

De werkgever mag de leerling geen prestatie tussen 22 uur en 6 uur, evenmin als huisarbeid opleggen.

ART. 13.

De leerling moet bezoldigd worden.

Na het verstrijken van de derde leermaand mag het geldloon niet lager zijn dan een vierde van het

au quart de la rémunération minimum du travailleur adulte dont l'apprenti vise à atteindre la qualification.

Cette rémunération augmentera au moins de trimestre en trimestre d'apprentissage pour atteindre à la fin du contrat la rémunération du travailleur adulte précité.

La valeur forfaitaire de la partie de la rémunération constituée par le logement et la nourriture est fixée par le Roi.

ART. 14.

L'apprenti mineur d'âge ne peut être rémunéré au rendement.

Si l'apprenti est majeur, ce mode de rémunération n'est admis que dans la mesure où il n'en résulte aucun préjudice pour l'apprentissage.

ART. 15.

L'apprenti est tenu de se présenter aux examens organisés conformément à la présente loi.

ART. 16.

Les apprentis et leurs employeurs sont assujettis, selon la nature de la profession qui fait l'objet d'un apprentissage soumis à la présente loi, soit à l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, soit à l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés.

Toutefois, le Roi peut, en considération des particularités génériques du contrat d'apprentissage; prévoir des modalités spéciales d'application et notamment exonérer les employeurs et les apprentis du paiement d'une partie des cotisations de sécurité sociale et modifier la répartition du produit de celles-ci.

ART. 17.

Les Commissions paritaires déterminent, sous formes de règlements d'apprentissage applicables dans les entreprises de leur ressort respectif, les conditions et modalités de l'apprentissage.

Les règlements d'apprentissage doivent au moins :

- 1° déterminer les professions qui donnent lieu à l'apprentissage;
- 2° fixer la durée de l'apprentissage;
- 3° déterminer les conditions de capacité requises en la personne de l'employeur, en raison de la responsabilité dont il est chargé;
- 4° établir des programmes d'apprentissage, comportant une formation pratique et des cours professionnels complémentaires;

minimumloon van de volwassen werknemer wiens bevoegdheid de leerling wil bereiken.

Dit loon zal ten minste ieder leerkwartaal stijgen zodat het op het einde van de overeenkomst het loon van voormelde volwassen werknemer bereikt.

De Koning bepaalt welke de forfaitaire waarde is van het deel van het loon dat kost en inwoning uitmaakt.

ART. 14.

De minderjarige leerling mag niet tegen prestatie loon bezoldigd worden.

Zo de leerling meerderjarig is, wordt deze bezoldigingswijze slechts toegelaten in zover zulks het leren niet schaadt.

ART. 15.

De leerling is verplicht op te gaan voor de examens die overeenkomstig deze wet worden ingericht.

ART. 16.

Op de leerlingen en hun werkgevers is van toepassing, volgens de aard van het beroep waarvoor een aan deze wet onderworpen leerovereenkomst is gesloten, hetzij de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, hetzij de besluitwet van 10 Januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid der mijnwerkers en gelijkgestelden.

De Koning kan evenwel, terwille van de eigenschappen van de leerovereenkomst, een bijzondere wijze van toepassing voorschrijven en, onder meer de werkgevers en de leerlingen vrijstellen van de betaling van een gedeelte van de bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid en de verdeling van de som ervan wijzigen.

ART. 17.

De paritaire comité's bepalen in leerreglementen toepasselijk in de ondernemingen van hun onderscheiden ambtsgebieden, onder welke voorwaarden en op welke wijze de leerovereenkomst wordt uitgevoerd.

De leerreglementen moeten ten minste :

- 1° de beroepen bepalen waarvoor een leerovereenkomst kan worden gesloten;
- 2° de duur van de leertijd vaststellen;
- 3° bepalen welke bevoegdheid van de werkgever vereist is wegens de verantwoordelijkheid die hij draagt;
- 4° leerprogramma's opmaken, die praktische opleiding en aanvullende vakcursussen omvatten;

5° prévoir la possibilité de transférer l'apprenti du service d'un employeur au service d'un autre, dans les cas où ce transfert paraît nécessaire ou opportun pour éviter une interruption de l'apprentissage, pour compléter la formation de l'apprenti ou pour un autre motif;

6° fixer l'échelle progressive de rémunération, visée à l'article 13;

7° déterminer la forme, les programme et la procédure des examens de fin d'apprentissage et, s'il y a lieu, des examens intermédiaires.

Les règlements d'apprentissage peuvent, en outre, compléter, par des dispositions mieux adaptées aux besoins des professions, les règles relatives aux contrats d'apprentissage, sans toutefois porter préjudice à la protection minimum assurée aux apprentis par les dispositions légales et réglementaires.

ART. 18.

Un délégué du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale, un délégué du Ministre de l'Instruction Publique et un délégué du Ministre des Classes Moyennes assistant, de droit, en qualité de référendaires, aux réunions de Commissions paritaires où sont délibérées les questions visées à l'article 17.

ART. 19.

Les décisions prises par les Commissions paritaires en matière de règlements d'apprentissage peuvent être rendues obligatoires par le Roi, conformément aux dispositions de l'arrêté-loi du 9 juin 1945, fixant le statut des Commissions paritaires.

ART. 20.

Les règlements d'apprentissage peuvent être établis par arrêté royal, sur proposition du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale et du Ministre de l'Instruction Publique après avis du Conseil National du Travail :

1° lorsqu'une Commission paritaire n'a pas pris une décision susceptible d'être rendue obligatoire, dans les douze mois qui suivent la date où la question a été inscrite à l'ordre du jour de ces délibérations;

2° lorsqu'une Commission paritaire ayant pris une décision susceptible d'être rendue obligatoire, la Commission paritaire ou une des organisations représentatives visées à l'article 12 de l'arrêté-loi du 9 juin 1945, n'ont pas, dans le mois de la décision, demandé que force obligatoire soit donnée à celle-ci.

Le Roi peut, conformément aux dispositions de l'arrêté-loi du 9 juin 1945, fixant le statut des Commissions paritaires, rendre obligatoire la décision

5° voorzien in de mogelijkheid om een leerling uit de dienst van een werkgever naar de dienst van een andere over te plaatsen, ingeval zulks nodig of raadzaam blijkt om onderbreking in de vakopleiding te vermijden, om de opleiding van de leerling aan te vullen of om een andere reden;

6° de progressieve bezoldigingsschaal, waarvan sprake in artikel 13, vastleggen;

7° de vorm, het programma en de procedure bepalen van de examens op het einde van de leertijd, en, zo nodig, van de tussenexamens.

De leerreglementen kunnen bovendien de regelen betreffende leerovereenkomsten aanvullen met bepalingen die beter aan de behoeften van de beroepen aangepast zijn, zonder evenwel afbreuk te doen aan de minimumbescherming die de wetten en verordeningen aan de leerlingen verzekeren.

ART. 18.

Een afgevaardigde van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs en een afgevaardigde van de Minister van Middenstand wonen van rechtswege, als referendaris, de vergaderingen van de paritaire comité's bij, waar de in artikel 17 bedoelde vraagstukken besproken en beslist worden.

ART. 19.

Overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's, kan de Koning bindende kracht verlenen aan de beslissingen die de paritaire comité's inzake de leerreglementen hebben genomen.

ART. 20.

De leerreglementen kunnen bij koninklijk besluit worden vastgesteld, op de voordracht van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en van de Minister van Openbaar Onderwijs, na advies van de Nationale Arbeidsraad :

1° wanneer een paritair comité geen beslissing waaraan bindende kracht kan worden verleend, heeft genomen binnen de twaalf maanden na de datum waarop de kwestie op de agenda van zijn beraadslagingen werd ingeschreven;

2° wanneer een paritair comité een beslissing heeft genomen waaraan bindende kracht kan worden verleend, maar het paritair comité of een der representatieve organisaties, bedoeld in artikel 12 van de besluitwet van 9 Juni 1945, binnen een maand na de beslissing niet gevraagd heeft er bindende kracht aan te verlenen.

Overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's kan de Koning bindende kracht

de la Commission paritaire compétente modifiant ou complétant un règlement d'apprentissage établi conformément à l'alinéa précédent.

ART. 21.

Le Roi détermine, sous forme d'un contrat-type, les stipulations et énonciations dont l'insertion est requise dans les contrats d'apprentissage.

Ces stipulations et énonciations sont notamment celles relatives :

- 1° à l'identité des parties;
- 2° à la date d'entrée en vigueur du contrat, au temps éventuellement fixé pour l'essai et à la durée du contrat;
- 3° à l'objet du contrat;
- 4° aux obligations respectives des parties;
- 5° à l'horaire et au programme de la formation pratique et de la formation théorique;
- 6° à la rémunération;
- 7° aux causes et conditions de la rupture et de la suspension du contrat;
- 8° à la constatation de l'agrément du contrat.

ART. 22.

Le Roi prend l'avis du Conseil national du Travail avant d'arrêter les dispositions prévues aux articles 20 et 21; le Conseil national du Travail fait parvenir son avis dans les trois mois de la demande qui lui en est faite, à défaut de quoi, il est passé outre.

CHAPITRE III.

Des examens d'apprentissage.

ART. 23.

Les Commissions paritaires sont chargées d'organiser les examens de fin d'apprentissage et, s'il y a lieu, les examens périodiques prévus dans les règlements d'apprentissage.

Les examens de fin d'apprentissage doivent fournir la preuve que l'apprenti possède les capacités requises pour exercer une profession, tant au point de vue de l'habileté manuelle qu'au point de vue des connaissances théoriques.

Les jurys ou commissions d'examens doivent comprendre des représentants en nombre égal des employeurs et des travailleurs.

Un délégué du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale et un délégué du Ministre de l'Instruction Publique, assistant, de droit, aux délibérations des jurys ou commissions d'examens.

verlenen aan de beslissing van het bevoegd paritair comité, die een overeenkomstig het vorig lid vastgesteld leerreglement heeft gewijzigd of aangevuld.

ART. 21.

De Koning stelt, in de vorm van een modelcontract, de bepalingen en vermeldingen vast die in de leercontracten moeten worden opgenomen.

Deze bepalingen en vermeldingen betreffen onder meer :

- 1° de identiteit van de partijen;
- 2° de datum van de inwerkingtreding der overeenkomst, de eventueel voor de proef vastgestelde tijd en de duur van de overeenkomst;
- 3° het onderwerp van de overeenkomst;
- 4° de respectieve verplichtingen van de partijen;
- 5° de uurrooster en het programma van de praktische en van de theoretische opleiding;
- 6° de bezoldiging;
- 7° de oorzaken van en voorwaarden tot verbreking en schorsing van de overeenkomst;
- 8° de vaststelling van de erkenning van de overeenkomst.

ART. 22.

De Koning wint het advies van de Nationale Arbeidsraad in alvorens de in de artikelen 20 en 21 bedoelde bepalingen vast te leggen; de Nationale Arbeidsraad maakt zijn advies bekend binnen drie maanden nadat het is gevraagd, zoniet wordt hiermede geen rekening gehouden.

HOOFDSTUK III.

Examens van de leerling.

ART. 23.

De paritaire comité's zijn gelast de examens op het einde van de leertijd en, zo nodig, de periodieke examens welke in de reglementen zijn voorgeschreven in te richten.

De examens op het einde van de leertijd moeten het bewijs leveren dat de leerling de vereiste bevoegdheden bezit om een beoep uit te oefenen zowel wat de handigheid als wat de theoretische kennis betreft.

De jury's of examencommissies moeten uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers bestaan.

Een afgevaardigde van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs wonen van rechtswege de beraadslagingen en beslissingen van de jury's of examencommissies bij.

CHAPITRE IV.

Des institutions et collèges chargés de veiller à la formation des apprentis.

ART. 24.

Le Conseil national du travail, dans le cadre de la mission générale qui lui est conférée par l'article 1er de la loi organique du 29 mai 1952 coordonne l'action menée en faveur de l'apprentissage par les employeurs et les travailleurs des diverses branches d'activité et étudie les problèmes que pose l'apprentissage sur le plan national.

Il adresse au Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale tous avis ou propositions contenant les divers points de vue exprimés dans son sein, sur les questions qui ont trait à l'apprentissage.

ART. 25.

Les commissions paritaires surveillent la formation des apprentis dans les entreprises de leur ressort.

A cette fin, elles sont qualifiées pour réunir auprès des autorités ou institutions compétentes en matière d'apprentissage, les renseignements nécessaires.

Les membres des commissions paritaires ou leurs délégués ne peuvent communiquer les renseignements d'ordre individuel dont ils pourraient avoir connaissance dans l'exécution de leur mission de surveillance qu'aux autorités qualifiées pour en prendre connaissance.

ART. 26.

Les commissions paritaires peuvent se faire assister par des Comités d'apprentissage dont elles déterminent les attributions, la composition et les règles de fonctionnement.

Les comités d'apprentissage doivent comprendre, en nombre égal, des représentants des employeurs et des travailleurs.

ART. 27.

Dans le cadre de la mission générale qui leur est conférée par l'article 15, littéra *a, d, e, et f* de la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie, les conseils d'entreprise, là où ils sont institués, veillent à la bonne exécution des contrats et programmes d'apprentissage et à la stricte application des dispositions légales et réglementaires, relatives aux apprentis.

Il leur incombe, en outre, de communiquer à la Commission paritaire compétente, soit d'office, soit à la demande de celle-ci, tous renseignements relatifs à la formation des apprentis dans l'entreprise.

HOOFDSTUK IV.

Instellingen en colleges gelast te waken voor de opleiding van de leerlingen.

ART. 24.

De Nationale Arbeidsraad coördineert binnen het raam van de algemene opdracht die hem bij artikel 1 van de organieke wet van 29 Mei 1952 is toevertrouwd, de actie die de werkgevers en werknemers uit de verschillende bedrijfstakken voor het leerlingwezen voeren en bestudeert de problemen die in verband met het leerlingwezen op het nationale plan rijzen.

Hij zendt de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg alle adviezen of voorstellen waarin de verschillende in zijn midden tot uiting gekomen gevoelens nopens de vraagstukken van het leerlingwezen opgenomen zijn.

ART. 25.

De paritaire comité's waken voor de opleiding van de leerlingen in de ondernemingen van hun ambtsgebied.

Met het oog hierop, zijn zij aangewezen om de nodige inlichtingen bij de inzake leerwezen bevoegde overheid of instellingen in te winnen.

De leden van de paritaire comité's of hun afgevaardigden mogen de inlichtingen van individuele aard, waarvan zij kennis mochten hebben in de uitvoering van hun opdracht van toezicht, slechts mededelen aan de overheden die bevoegd zijn om er van kennis te nemen.

ART. 26.

De paritaire comité's mogen zich laten bijstaan door leercomité's, waarvan zij de bevoegdheid, samenstelling en werkwijze vaststellen.

De leercomité's moeten uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers bestaan.

ART. 27.

In het raam van de algemene opdracht die hun is toevertrouwd bij artikel 15, littéra *a, d, e, en f* van de wet van 20 September 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven waken de ondernemingsraden, daar waar zij ingesteld zijn, voor de goede uitvoering van de leerovereenkomsten en leerprogramma's en voor de strikte toepassing van de bepalingen van wetten en verordeningen betreffende de leerlingen.

Daarenboven hebben zij tot taak aan het bevoegd paritaire comité, hetzij ambtshalve, hetzij op dezes verzoek, alle inlichtingen betreffende de opleiding van de leerlingen in de ondernemingen te verstrekken.

Ils formulent de même, à l'intention de la Commission paritaire, tous avis ou propositions contenant, s'il y a lieu, les divers points de vue exprimés dans leur sein, qui sont de nature à favoriser ou améliorer l'apprentissage.

CHAPITRE V.

Du financement de l'apprentissage.

ART. 28.

Les frais de fonctionnement des comités d'apprentissage sont à charge de l'Etat.

ART. 29.

Les Commissions paritaires peuvent décider que les charges de l'apprentissage, autres que celles visées à l'article 28, seront réparties entre les employeurs de leur ressort, au moyen de cotisations appropriées.

Le recouvrement des cotisations, la gestion et l'emploi des fonds peuvent être confiés par les Commissions paritaires soit à des fonds de sécurité d'existence, soit à des fonds spéciaux dont elles arrêtent les statuts.

Les dispositions de la loi du 7 janvier 1958 concernant les fonds de sécurité d'existence, à l'exception de celles prévues aux articles 23, 24 et 25, alinéa 2, sont applicables à ces fonds spéciaux.

CHAPITRE VI.

Du contrôle et des sanctions.

ART. 30.

Les fonctionnaires publics de l'Inspection du Travail surveillent l'exécution de la présente loi et des arrêtés pris en vertu de celle-ci.

En outre, les fonctionnaires publics désignés par le Ministre de l'Instruction publique exercent la surveillance pédagogique de la formation des apprentis.

ART. 31.

Les fonctionnaires désignés en vertu de l'article 30 ont la libre entrée des établissements assujettis à l'application de la présente loi.

Les employeurs, leurs préposés ou mandataires ainsi que les travailleurs, sont tenus de leur fournir les renseignements qu'ils demandent pour s'assurer de l'observation de la loi et de ses arrêtés d'exécution.

En cas d'infraction, les fonctionnaires visés à l'article 30, alinéa 1er, dressent des procès-verbaux qui font foi jusqu'à preuve du contraire.

Ten behoeve van het paritair comité brengen zij eveneens adviezen uit en doen zij voorstellen, waarin, zo nodig, de verschillende in hun midden tot uiting gekomen gevoelens vervat zijn, die geschikt zijn om het leerlingwezen te bevorderen of te verbeteren.

HOOFDSTUK V.

Financiering van het leerlingwezen.

ART. 28.

De werkingskosten van de leercomité's zijn ten laste van het Rijk.

ART. 29.

De paritaire comité's kunnen beslissen dat de lasten van het leerlingwezen, buiten die in artikel 28 bedoeld, door middel van aangepaste bijdragen tussen de werkgevers van hun ambtsgebied zullen worden omgeslagen.

De paritaire comité's kunnen de invordering van de bijdragen, het beheer en het gebruik van de gelden opdragen aan fondsen voor bestaanszekerheid of aan bijzondere fondsen waarvan zij de statuten vaststellen.

Het bepaalde in de wet van 7 Januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid is, met uitzondering van de artikelen 23, 24 en 25, tweede lid, op die bijzondere fondsen van toepassing.

HOOFDSTUK VI.

Toezicht en sancties.

ART. 30.

De openbare ambtenaren, belast met de arbeidsinspectie, houden toezicht op de uitvoering van deze wet en van de krachtens dezelfde wet genomen besluiten.

Bovendien houden de door de Minister van Openbaar Onderwijs aangestelde openbare ambtenaren paedagogisch toezicht over de opleiding van de leerlingen.

ART. 31.

De krachtens artikel 30 aangestelde ambtenaren hebben vrije toegang tot de inrichtingen waarop deze wet toepasselijk is.

De werkgevers, hun aangestelden of lasthebbers, alsook de werknemers moeten hun de gevraagde inlichtingen verstrekken opdat zij zich van de naleving van de wet en van de uitvoeringsbesluiten er van kunnen vergewissen.

In geval van overtreding, maken de in artikel 30, eerste lid, genoemde ambtenaren proces-verbaal op, dat geldt zolang het tegendeel niet bewezen is.

Une copie du procès-verbal est adressée au contrevenant, dans les quatorze jours à peine de nullité.

ART. 32.

Tout employeur, préposé ou mandataire qui, ayant engagé un travailleur en qualité d'apprenti au sens de la présente loi, ne s'est pas conformé aux dispositions des articles 8 à 14, 20 et 21, est puni d'une amende de 100 à 100.000 francs.

L'amende est encourue pour autant de fois qu'il y a de personnes occupées en contravention desdits articles, sans que le total des amendes puisse dépasser 200.000 francs.

ART. 33.

Les peines prévues à l'article 32, sont applicables à tout employeur, préposé ou mandataire qui, en cas d'application de l'article 6 de la présente loi, aura occupé un adolescent âgé de moins de 18 ans autrement qu'en qualité d'apprenti.

ART. 34.

Quiconque met un obstacle à la surveillance organisée en vertu de la présente loi est puni d'une amende de 26 à 100 francs, sans préjudice, s'il y a lieu, des peines édictées par les articles 269 à 274 du Code pénal.

ART. 35.

Est puni d'une amende de 100 à 100.000 francs, quiconque a, dans le but d'induire en erreur, fait des déclarations inexactes au cours des enquêtes effectuées par les services de contrôle.

ART. 36.

En cas de récidive dans l'année qui suit une condamnation encourue en vertu de la présente loi, les peines établies par les articles 34 et 35 sont portées au double.

ART. 37.

Les employeurs sont civilement responsables du paiement des amendes prononcées à charge de leurs préposés ou mandataires.

ART. 38.

Toutes les dispositions du Livre 1er du Code pénal, le chapitre VII et l'article 85 y compris, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Een afschrift van het proces-verbaal wordt binnen veertien dagen op straffe van nietigheid aan de overtreder gezonden.

ART. 32.

Elke werkgever, aangestelde of lasthebber, die een werknemer in de hoedanigheid van leerling in in de zin van deze wet heeft in dienst genomen en de bepalingen van artikelen 8 tot 14, 20 en 21 niet nageleefd heeft, wordt met een boete van 100 tot 100.000 frank gestraft.

De boete wordt zo dikwijls opgelegd als er personen in overtreding van die artikelen te werk gesteld worden, zonder dat de totale boete 200.000 frank mag overschrijden.

ART. 33.

De in artikel 32 bepaalde straffen zijn op elke werkgever, aangestelde en lasthebber toepasselijk wanneer hij, bij toepassing van artikel 6 van deze wet een jongeling onder 18 jaar anders dan in de hoedanigheid van leerling heeft tewerkgesteld.

ART. 34.

Al wie het toezicht, dat overeenkomstig deze wet wordt uitgeoefend tegenwerkt, wordt met een boete van 26 tot 100 frank, onverminderd, bij voorkomend geval, de straffen bepaald bij de artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek, gestraft.

ART. 35.

Wordt met een boete van 100 tot 100.000 frank gestraft, al wie met bedrieglijke opzet onjuiste verklaringen aflegt tijdens het onderzoek door de contrôlediensten.

ART. 36.

In geval van recidive binnen het jaar na een veroordeling krachtens deze wet, worden de in artikelen 34 en 35 vastgestelde straffen verdubbeld.

ART. 37.

De werkgevers zijn burgerlijk verantwoordelijk voor de betaling van de boeten waartoe hun aangestelden of lasthebbers werden veroordeeld.

ART. 38.

Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, zonder uitzondering van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op de in deze wet bedoelde misdrijven.

ART. 39.

L'action publique résultant d'une infraction aux dispositions de la présente loi est prescrite après un an révolu à compter du jour où l'infraction a été commise.

CHAPITRE VII.

Dispositions finales.

ART. 40.

Les dispositions des articles 7 à 9, 11 à 15, 16, 1°, 3°, 4° et 5°, 20, 21, 24, à 28, 28bis, à l'exception de la disposition finale du littéra a) et à l'exception du littéra c), 28ter, 28quater, à l'exception de la disposition finale du deuxième alinéa, 28quinquies, premier, quatrième et cinquième alinéas, 29 et 33 à 37 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail modifiée par les lois des 22 juillet 1952 et 4 mars 1954, ainsi que les dispositions des articles 23, 26, 34 et 36 des lois relatives au contrat d'emploi, coordonnées le 20 juillet 1955, sont applicables aux contrats d'apprentissage, quelle que soit la nature de l'activité de l'apprenti.

ART. 41.

La présente loi n'est pas applicable aux contrats d'apprentissage, valablement conclus avant la date de son entrée en vigueur.

ART. 42.

Sont applicables aux apprentis :

- la loi du 18 août 1887 relative à l'incessibilité et à l'insaisissabilité des salaires des ouvriers;
- la loi du 16 août 1887 portant réglementation du paiement de la rémunération des travailleurs engagés dans les liens d'un contrat de louage de travail;
- la loi du 15 juin 1896 sur les règlements d'atelier;
- la loi du 30 juillet 1901 réglementant le mesurage du travail des ouvriers.

Le Roi est autorisé à mettre les lois précitées en concordance avec les dispositions du présent article.

Donné à Bruxelles, le 21 avril 1958.

ART. 39.

Een publieke rechtsvordering wegens overtreding van de bepalingen van deze wet verjaart na een vol jaar vanaf de dag waarop de overtreding begaan werd.

HOOFDSTUK VII.

Slotbepalingen.

ART. 40.

De artikelen 7 tot 9, 11 tot 15, 16, 1°, 3°, 4° en 5°, 20, 21, 24 tot 28, 28bis, met uitzondering van de slotbepaling van littéra a), en met uitzondering van littéra c), 28ter, 28quater, met uitzondering van de slotbepaling van het tweede lid, 28quinquies, eerste, vierde en vijfde lid, 29 en 33 tot 37 van de wet van 10 Maart 1900 betreffende het arbeidscontract, gewijzigd bij de wetten van 22 Juli 1952 en 4 Maart 1954, alsook de bepalingen van de artikelen 23, 26, 34 en 36 van de op 10 Juli 1955 gecoördineerde wetten betreffende het bediendencontract, zijn van toepassing op de leerovereenkomsten, welke ook de aard van de arbeid van de leerling is.

ART. 41.

Deze wet is niet van toepassing op de leerovereenkomst, die vóór de datum van haar inwerking-treding op geldige wijze is gesloten.

ART. 42.

Op de leerlingen zijn van toepassing :

- de wet van 18 Augustus 1887 betreffende de niet-vatbaarheid van het werkliedenloon voor overdracht en beslag;
- de wet van 16 Augustus 1887 tot regeling van de uitbetaling der bezoldiging van de bij een arbeids-overeenkomst verbonden werknemers;
- de wet van 15 Juni 1896 op de werkplaatsreglementen;
- de wet van 30 Juli 1901 tot regeling van de berekening van de arbeid der werklieden.

De Koning is gemachtigd om de voornoemde wetten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit artikel.

Gegeven te Brussel, 21 April 1958.

BAUDOUIN.

Par le Roi :

*Le Ministre du Travail
et de la Prévoyance Sociale,*

Van Koningswege :

*De Minister van Arbeid
en Sociale Voorzorg,*

Léon-Eli TROCLET.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale, le 28 février 1958, d'une demande d'avis, sur un projet de loi « organisant l'apprentissage des travailleurs destinés à être employés dans une industrie déterminée », a donné le 26 mars 1958 l'avis suivant :

Selon l'exposé des motifs, l'avant-projet tend à organiser la formation professionnelle que l'employeur s'engage, par contrat, à donner au travailleur et « n'aborde que d'une manière incidente les matières relatives aux contrats d'apprentissage que l'on s'accorde à ranger dans le domaine de la législation du travail », telles que la capacité des parties, les modalités du contrat, les causes de rupture et de suspension, et que la proposition de loi tendant à instaurer un Code civil du travail vise à réglementer.

En réalité, l'avant-projet contient des dispositions touchant à tous ces points, mais il ne procède malheureusement que par référence — dans l'article 40 — à une vingtaine d'articles de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail et des lois coordonnées sur le contrat d'emploi.

L'on peut assurément se demander si un tel procédé permettra aux intéressés de bien comprendre la nouvelle réglementation de l'apprentissage : sans doute serait-il préférable de reproduire le texte de toutes ces dispositions dans l'avant-projet de façon à obtenir un tout homogène.

* *

A en juger d'après son intitulé, l'avant-projet tend à organiser l'apprentissage non d'une manière générale, mais uniquement pour les ouvriers qui sont « destinés à être employés dans une industrie déterminée ».

Or, à l'article 1er, qui définit le champ d'application de la nouvelle loi, cette restriction ne concerne que l'enseignement organisé par une collectivité d'employeurs.

Si l'intitulé traduit la portée exacte de l'avant-projet, l'article 1er doit être modifié : à la fin de cet article, les mots « en vue de la formation des travailleurs destinés à être employés dans une industrie déterminée » devraient être supprimés et l'engagement de l'apprenti devrait être défini comme suit : « à suivre régulièrement un enseignement en vue d'acquérir une formation méthodique et complète, qui doit permettre de l'employer dans une industrie déterminée, et ce sous l'autorité... ».

Dans l'hypothèse contraire, l'intitulé exact serait le suivant :

« Projet de loi organisant l'apprentissage. »

* *

Aux termes de l'article 2, alinéa 2, la loi « ne porte pas préjudice aux dispositions relatives à la formation et au perfectionnement professionnels dans les métiers et négoce ».

Ce qui est envisagé ici, c'est une organisation de l'apprentissage dans les métiers et négoce qui s'appuie sur un article du budget du Ministère des Classes Moyennes et en vertu de laquelle des subventions sont accordées notamment à ceux qui concluent un contrat d'apprentissage dans les conditions prévues au règlement. La non-observation de ces conditions n'a d'autre effet que la perte du droit aux subventions.

D'après les explications du fonctionnaire délégué, la disposition précitée signifie que les négociants ou les employeurs-artisans et les apprentis demeurent libres de conclure un contrat d'apprentissage dans les conditions prévues par la réglementation visée mais que, s'ils ne le font pas, ils tombent sous l'application des dispositions de l'avant-projet.

La rédaction suivante permettrait d'exprimer plus clairement l'intention du Gouvernement :

« Elle ne s'applique pas davantage aux contrats d'apprentissage conclus dans les conditions prévues par les règlements

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 28e Februari 1958 door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot regeling van het leerlingwezen van de arbeiders die in een bepaald bedrijf zullen tewerkgesteld worden », heeft de 26^e Maart 1958 het volgend advies gegeven :

In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat het voorontwerp strekt tot regeling van de vakopleiding welke de werkgever zich, bij contract, verbindt aan de leerling te verschaffen en dat « het slechts terloops gaat over de stoffen betreffende de leercontracten, welke men in het gebied van de burgerlijke arbeidswetgeving rangschikt », zoals de bekwaamheid van de partijen, de modaliteiten van de overeenkomst, de oorzaken van verbreking en schorsing, en waarvoor het wetsvoorstel tot invoering van een Burgerlijk Arbeidswetboek een regeling wil treffen.

In feite treft het voorontwerp voorzieningen wat al deze punten betreft, doch, spijtig genoeg, alleen door in artikel 40 - te verwijzen naar een twintigtal artikelen uit de wet van 10 Maart 1900 betreffende het arbeidscontract en de gecoördineerde wetten betreffende het bediendencontract.

Het is zeer de vraag of zulke handelwijze bevorderlijk is voor een goed begrip van de nieuwe regeling van het leerlingwezen door de betrokkenen; het ware stellig verkieselijk de tekst van al die bepalingen in het voorontwerp op te nemen en zodoende een sluitend geheel daarvan te maken.

* *

Naar zijn opschrift te oordelen, strekt het voorontwerp tot regeling van het leerlingwezen niet in het algemeen, doch alleen wat de arbeiders betreft die in een bepaald bedrijf zullen worden tewerkgesteld.

In artikel 1 nu, dat het toepassingsgebied van de nieuwe wet omschrijft, slaat die beperking alleen op het onderwijs dat door een werkgeversgemeenschap wordt ingericht.

Indien het opschrift de juiste betekenis van het voorontwerp aangeeft, moet artikel 1 worden gewijzigd : aan het eind van het artikel zouden de woorden « met het oog op de opleiding van arbeiders die in een bepaald bedrijf zullen tewerkgesteld worden » moeten wegvallen, en de verbintenis van de leerling zou moeten worden omschreven als volgt : « regelmatig onderwijs te volgen om een methodische en volledige opleiding te krijgen, die moet toelaten hem in een bepaald bedrijf te werk te stellen, en dit onder het gezag... ».

In de andere veronderstelling ware het juiste opschrift :

« Ontwerp van wet tot regeling van het leerlingwezen ».

* *

Luidens het tweede lid van artikel 2 « schaaft de wet geenszins de bepalingen betreffende de vakopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen ».

Bedoeld is hier een regeling van het leerlingwezen in de ambachten en neringen, die steunt op een artikel van de begroting van het Ministerie van Middenstand, en krachtens welke onder meer toelagen worden verleend aan degenen die onder bij reglement bepaalde voorwaarden een leerovereenkomst sluiten. Het niet-naleven van die voorwaarden heeft geen ander gevolg dan dat men het recht op toelage verbeurt.

Volgens de uitleg door de gemachtigde ambtenaar verstrekt, betekent vermelde bepaling dat de neringdoener of ambachtsman-werkgever en de leerling vrij blijven een leerovereenkomst te sluiten onder de voorwaarden bepaald in bedoelde regeling, doch, indien zij dit niet doen, onder het bepaalde in het voorontwerp vallen.

Volgende tekst zou de bedoeling van de Regering duidelijker tot uitdrukking brengen :

« Zij is evenmin toepasselijk op de leerovereenkomsten gesloten onder de voorwaarden bepaald in de reglementen

relatifs à la formation et au perfectionnement professionnels dans les métiers et négoce. »

En vertu de l'article 4, le contrat est agréé dans les conditions que détermine le Roi et l'agrément peut être retirée dans certains cas. Cet article ne contient donc aucune précision quant aux conditions du retrait d'agrément.

Il est souhaitable de confier au Roi le soin de fixer les conditions, comme il le fera pour l'agrément.

A cette fin, il suffira de supprimer, à l'alinéa 1er, les mots « dans les conditions que détermine le Roi » et de compléter cet article par un alinéa 4 ainsi conçu :

« Le Roi détermine les conditions d'agrément ainsi que celles du retrait de l'agrément. »

* *

A l'article 8, les mots « conformément à la présente loi » sont superflus.

* *

Aux termes de l'article 13, alinéa 3, la rémunération de l'apprenti augmentera au moins de trimestre en trimestre pour atteindre à la fin du contrat la rémunération du travailleur adulte.

S'il indique les points de départ et d'arrivée, l'avant-projet ne prévoit pas pour autant le rythme d'accroissement et il laisse ainsi aux règlements d'apprentissage, dont il est question aux articles 17 et 20, le soin de décider si le montant de l'augmentation trimestrielle de la rémunération demeurera constant.

L'article 25, alinéa 3, dispose que « les membres des commissions paritaires ou leurs délégués, ne peuvent communiquer ni divulguer abusivement, des renseignements d'ordre individuel, dont ils pourraient avoir connaissance dans l'exécution de leur mission de surveillance ».

Ce texte est fort imprécis. Il crée, en effet, la fausse impression de permettre la communication et la divulgation de ces renseignements, à condition qu'il n'en résulte pas d'abus.

Or, il va de soi que les dits renseignements ne peuvent être communiqués qu'aux autorités qualifiées pour en prendre connaissance; il convient donc de le dire expressément.

Cette disposition devrait, dès lors, être conçue comme suit :

« Les membres des commissions paritaires ou leurs délégués ne peuvent communiquer les renseignements d'ordre individuel dont ils pourraient avoir connaissance dans l'exécution de leur mission de surveillance, qu'aux autorités qualifiées pour en prendre connaissance. »

* *

Il ne résulte pas des termes de l'article 29, alinéa 2, que la gestion et l'utilisation des fonds peuvent être confiées non seulement aux fonds restant à créer, mais aussi aux fonds de sécurité d'existence déjà créés.

Telle est pourtant l'intention du Gouvernement. Afin de mieux faire ressortir cette intention, il conviendrait de rédiger cette disposition comme suit :

« Le recouvrement des cotisations, la gestion et l'emploi des fonds peuvent être confiés par les commissions paritaires soit à des fonds de sécurité d'existence, soit à des fonds spéciaux dont elles arrêtent les statuts. »

Les dispositions de la loi du 7 janvier 1958 concernant les fonds de sécurité d'existence, à l'exception de celles prévues aux articles 23, 24 et 25, alinéa 2, sont applicables à ces fonds spéciaux. »

* *

betreffende de vakopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen ».

* *

Krachtens artikel 4 wordt het leercontract erkend onder door de Koning bepaalde voorwaarden en kan de erkenning in bepaalde gevallen worden ingetrokken. Er wordt echter niets gezegd over de voorwaarden waaronder de intrekking kan geschieden.

Het is geraden, zowel als wat de erkenning betreft, aan de Koning het bepalen van die voorwaarden op te dragen.

Daartoe kan men volstaan met, in het eerste lid, de woorden « onder door de Koning bepaalde voorwaarden » te schrappen en het artikel aan te vullen met een vierde lid, als volgt :

« De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de leerovereenkomst erkend en de erkenning ingetrokken wordt ».

* *

In artikel 8 zijn de woorden « ... in overeenstemming met deze wet ... » totaal overbodig.

* *

Naar luid van artikel 13, derde lid, stijgt het loon — van de leerling — ten minste om het leerkwartaal, zodat het op het einde van de overeenkomst het loon van de volwassen arbeider bereikt.

Geeft het voorontwerp de punten van vertrek en aankomst aan, het geeft geen bescheid omtrent het stijgingsritme en laat derhalve aan de leerreglementen, waarvan sprake in de artikelen 17 en 20, over, te bepalen of het bedrag van de driemaandelijke stijging van het loon al dan niet constant zal zijn.

Artikel 25, derde lid, bepaalt dat « de leden van de paritaire comité's of hun afgevaardigden geen misbruik mogen maken van de mededeling en de verspreiding van de inlichtingen van individuele aard, waarvan zij kennis mochten hebben in de uitvoering van hun opdracht van toezicht ».

Deze tekst is verre van duidelijk. Hij verwekt immers verkeerdelijk de indruk dat het toegelaten is gezegde inlichtingen mede te delen en te verspreiden op voorwaarde dat dit geen aanleiding geeft tot misbruik.

Daar bedoelde inlichtingen uiteraard slechts mogen worden medegedeeld aan de autoriteiten die bevoegd zijn om er kennis van te nemen, is het geraden dit met zoveel woorden te zeggen.

Deze bepaling zou derhalve moeten luiden als volgt :

« De leden van de paritaire comité's of hun afgevaardigden mogen de inlichtingen van individuele aard, waarvan zij kennis mochten hebben bij de uitvoering van hun opdracht van toezicht, alleen aan de autoriteiten die bevoegd zijn om er kennis van te nemen, mededelen. »

* *

Uit de bewoordingen van artikel 29, tweede lid, blijkt niet dat het beheer en het aanwenden van de gelden niet alleen aan nog op te richten fondsen doch ook aan de reeds bestaande fondsen voor bestaanszekerheid kan worden opgedragen.

Zulks is nochtans de bedoeling van de Regering. Om deze bedoeling tot haar recht te laten komen, leze men bewuste bepaling als volgt :

« De paritaire comité's kunnen de invordering van de bijdragen, het beheer en het gebruik van de gelden opdragen aan fondsen voor bestaanszekerheid of aan bijzondere fondsen waarvan zij de statuten vaststellen. »

Het bepaalde in de wet van 7 Januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid is, met uitzondering van de artikelen 23, 24 en 25, tweede lid, op die bijzondere fondsen van toepassing.

* *

Le chapitre VI habilite notamment les fonctionnaires et experts chargés de l'inspection du travail à contrôler l'exécution de la loi.

Un avant-projet de loi relatif à l'inspection du travail, qui fut récemment soumis à l'avis du Conseil d'Etat, tend à simplifier la législation dans ce domaine en uniformisant l'organisation de la tâche des services intéressés.

Certaines dispositions du chapitre VI ont le même objet que celles du projet relatif à l'inspection du travail, tout en les contredisant sur plusieurs points.

Il est plus que probable que ce dernier projet a été perdu de vue lors de la rédaction du chapitre VI; il conviendrait dès lors de supprimer dans le présent avant-projet, aussi bien les dispositions contraires que celles qui font double emploi.

Il s'agit en l'occurrence des articles 30, alinéa 1er, 31, 34, 35, 36. Dans le chapitre VII « Du contrôle et des sanctions » ne subsisteraient ainsi que les autres dispositions, qu'il est d'ailleurs suggéré de rédiger autrement en tenant compte des observations ci-après.

L'article 30, alinéa 1er, peut être remplacé par une référence à la loi sur l'inspection du travail, qui est ainsi rendu applicable.

D'après l'article 36, qui serait supprimé, la peine ne serait doublée en cas de récidive que pour les infractions aux articles 34 et 35, qui seraient, eux aussi, supprimés, des dispositions analogues figurant déjà dans la loi relative à l'inspection du travail. Le projet ne prévoit donc pas de sanctions plus sévères pour récidive d'infraction à l'article 32; si le Gouvernement entend réellement ne pas réprimer plus sévèrement l'infraction à l'article 32 en cas de récidive, il convient de supprimer également l'article 38, alinéa 2.

Le chapitre VI serait rédigé comme suit :

« CHAPITRE VI.

Du contrôle et des sanctions.

Article 30 (remplaçant l'article 30 du projet).

Le contrôle de l'exécution de la présente loi et des arrêtés pris en exécution de celle-ci est exercé conformément aux dispositions de la loi du relative à l'inspection du travail.

En outre, les fonctionnaires et agents désignés par le Ministre de l'Instruction Publique exercent la surveillance pédagogique de la formation des apprentis.

Article 31 (article 32 du projet).

Tout employeur, préposé ou mandataire, qui, ayant engagé un travailleur en qualité d'apprenti au sens de la présente loi, ne s'est pas conformé aux dispositions des articles 8 à 14, 20 et 21, est puni d'une amende de 100 à 100.000 francs.

L'amende est encourue pour autant de fois qu'il y a des personnes occupées en contravention des dits articles, sans que le total des amendes puisse dépasser 200.000 francs.

Article 32 (article 33 du projet).

Les peines prévues à l'article 31 sont applicables à tout employeur, préposé ou mandataire, qui, en cas d'application de l'article 6 de la présente loi, aura occupé un adolescent âgé de moins de 18 ans autrement qu'en qualité d'apprenti.

Article 33 (article 37 du projet).

Les employeurs sont civilement responsables du paiement des amendes prononcées à charge de leurs préposés ou mandataires.

Hoofdstuk VI verleent onder meer de met de arbeidsinspectie belaste ambtenaren en beambten bevoegdheid om toezicht te houden op de uitvoering der wet.

Een voorontwerp van de wet betreffende de arbeidinspectie, dat onlangs aan de Raad van State voor advies werd voorgelegd, streeft naar vereenvoudiging van de desbetreffende wetgeving, door eenheid te brengen in de regeling van de taak der betrokken diensten.

Sommige bepalingen van hoofdstuk VI hebben hetzelfde onderwerp als die van het ontwerp betreffende de arbeidsinspectie en spreken deze op verschillende punten tegen.

Meer dan waarschijnlijk werd laatstgenoemd ontwerp uit het oog verloren bij het opstellen van hoofdstuk VI; zowel de bepalingen die er mee strijdig zijn als die welke het aldaar bepaalde onnodige herhalen, zouden dus moeten wegvallen.

Het betreft hier de artikelen 30, eerste lid, 31, 34, 35, 36. Onder hoofdstuk VII « Toezicht en strafbepalingen » zouden dus alleen de overige bepalingen behouden blijven; voor deze bepalingen wordt trouwens, met inachtneming van de volgende bemerkingen, een andere redactie aanbevolen.

Ter vervanging van artikel 30, eerste lid, kan worden verwezen naar de wet betreffende de arbeidsinspectie, die aldus toepasselijk wordt gesteld.

Volgens artikel 36, dat zou uitvallen, wordt in geval van herhaling de straf verdubbeld voor overtredingen van de artikelen 34 en 35, die eveneens zouden uitvallen omdat soortgelijke bepalingen in de wet betreffende de arbeidsinspectie voorkomen. De herhaling van overtredingen van artikel 32 wordt dus door het ontwerp niet met zwaardere straffen gestraft en, indien het werkelijk de bedoeling van de Regering is de overtreding van artikel 32 in geval van herhaling niet strenger te straffen, moet ook artikel 38, tweede lid, van het ontwerp worden weggelaten.

Hoofdstuk VI zou dan luiden als volgt :

« HOOFDSTUK VI.

Toezicht en strafbepalingen.

Artikel 30 (in vervanging van artikel 30 van het ontwerp).

Het toezicht op de uitvoering van deze wet en op de in uitvoering ervan genomen besluiten wordt uitgeoefend overeenkomstig de bepalingen van de wet van betreffende de arbeidsinspectie.

Bovendien oefenen de door de Minister van Openbaar onderwijs aangestelde ambtenaren en beambten paedagogisch toezicht uit over de opleiding der leerlingen.

Artikel 31 (artikel 32 van het ontwerp).

Elke werkgever, aangestelde of lasthebber die een werknemer als leerling, in de zin van deze wet, in dienst neemt en de bepalingen van de artikelen 8 tot 14, 20 en 21 niet nakomt, wordt gestraft met geldboete van 100 frank tot 100.000 frank.

De geldboete wordt zo dikwijls opgelegd als er personen met overtreding van de genoemde artikelen te werk gesteld zijn, zonder dat de totale geldboeten 200.000 frank mogen te boven gaan.

Artikel 32 (artikel 33 van het ontwerp).

De in artikel 31 gestelde straffen zijn op elke werkgever, aangestelde en lasthebber toepasselijk wanneer hij, in het geval van de toepassing van artikel 6 van deze wet, een jongeman beneden achttien jaar anders dan als leerling tewerk stelt.

Artikel 33 (artikel 37 van het ontwerp).

De werkgevers zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe hun aangestelden of lasthebbers worden veroordeeld.

Article 34 (article 38 du projet).

Toutes les dispositions du livre Ier du Code pénal, le chapitre VII et l'article 85 y compris, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Article 35 (article 39 du projet).

L'action publique résultant d'une infraction aux dispositions de la présente loi est prescrite après un an révolu à compter du jour où l'infraction a été commise. »

* *

A propos de l'article 40, il est renvoyé à l'observation générale en tête du présent avis.

Si le Gouvernement ne peut se rallier à la suggestion du Conseil d'Etat et entend se borner à un système de références, la rédaction de cette disposition devrait tenir compte des remarques suivantes.

Il est inexact de qualifier cette disposition de transitoire; elle ne tend, en effet, pas à faciliter la transition d'un régime existant à un régime nouveau; mais elle contient cette nouvelle réglementation.

Si cette nouvelle réglementation n'a, dans l'esprit du Gouvernement, qu'un caractère provisoire en attendant l'entrée en vigueur de la législation civile du travail relative à cette matière, l'article 40 ne constitue pas pour autant une disposition transitoire.

La technique qui consiste à annoncer dans un texte légal une loi ultérieure qui viendra le remplacer est d'ailleurs contraire à l'usage et ne saurait avoir d'effet juridique immédiat. Il suffit de l'annoncer dans l'exposé des motifs.

Enfin, il importe de faire ressortir que les dispositions auxquelles se réfère l'article 40 et qui font l'objet, soit de la loi sur le contrat de travail, soit des lois coordonnées relatives au contrat d'emploi, sont applicables à tous les contrats d'apprentissage tant pour ouvriers que pour employés.

Il convient, dès lors, de supprimer le membre de phrase « Dans l'intervalle qui sépare l'entrée en vigueur de la présente loi de la promulgation d'une législation civile du travail relative au contrat d'apprentissage », et de le remplacer par les mots suivants : « Les dispositions des articles ... sont applicables aux contrats d'apprentissage, quelle que soit la nature de l'activité de l'apprenti. »

D'autre part, les dispositions figurant aux chapitres VII et VIII devraient être groupées en un chapitre unique intitulé « Dispositions finales ».

En outre, il convient de signaler une discordance entre les textes français et néerlandais de l'article 40.

Dans le texte néerlandais, il y a lieu de rédiger la référence aux articles 28bis à 29 de la loi du 10 mars 1900 relative au contrat de travail comme suit : « 28bis, met uitzondering van de slotbepaling van littera a en met uitzondering van littera c, 28ter, 28quater, met uitzondering van de slotbepaling van het tweede lid, 28quinquies, eerste, vierde en vijfde lid, 29 ».

Enfin, ce même article 40 mentionne erronément l'article 37 de la loi du 10 mars 1900, lequel a été abrogé par l'article 290 du Code des droits d'enregistrement (arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939).

* *

A l'article 42 il convient d'écrire dans le texte néerlandais : « de wet van 15 — et non pas 14 — Juni 1896 op de werkplaatsreglementen ». La mention de cette loi devrait d'ailleurs précéder celle du 30 juillet 1901, qui est plus récente.

* *

Artikel 34 (artikel 38 van het ontwerp).

Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, zonder uitzondering van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op de in deze wet bedoelde misdrijven.

Artikel 35 (artikel 39 van het ontwerp).

De publieke rechtsvordering wegens overtreding van de bepalingen van deze wet verjaart door verloop van een vol jaar te rekenen van de dag waarop de overtreding is begaan. »

* *

In verband met artikel 40 moge worden verwezen naar de algemene opmerking waarmede dit advies aanvangt.

Ingeval de Regering het voorstel van de Raad van State niet kan bijtreden en zich met verwijzingen wil vergenoegen, zou bij de redactie van bewust artikel het volgende moeten worden in acht genomen.

Het is verkeerd dit artikel een overgangsbepaling te heten; het strekt immers niet om de overgang van een bestaande naar een nieuwe regeling te vergemakelijken, doch bevat de nieuwe regeling zelf.

Al moet deze nieuwe regeling, naar de opvatting van de Regering, slechts voorlopig gelden, d. i. tot de in uitzicht gestelde burgerlijke arbeidswetgeving zal tot stand zijn gekomen, maakt dit van artikel 40 nog geen overgangsbepaling.

Het is trouwens tegen de gewoonte en bovendien zonder enig onmiddellijk rechtsgevolg, in een wettekst een latere wet aan te kondigen die het bepaalde in die tekst zal vervangen; men kan volstaan met hiervan in de memorie van toelichting gewag te maken.

Tenslotte is het geraden te doen uitkomen dat de bepalingen waarnaar het artikel verwijst en die deels van de wet betreffende het arbeidscontract, deels van de gecoördineerde wetten betreffende het bediendencontract, deel uitmaken, op alle leerovereenkomsten, zowel die voor werklieden als die voor bedienden, toepasselijk zijn.

Men schrappe derhalve de zinsnede « tussen de inwerking-treding van deze wet en de uitvaardiging van een burgerlijke-arbeidswetgeving betreffende het leercontract », en vervange de woorden « zijn de bepalingen van artikelen ... op de werkgever en de leerling toepasselijk » door « De artikelen ... zijn van toepassing op de leerovereenkomsten, welke ook de aard van de leerling is ».

Bovendien zouden de bepalingen van hoofdstuk VII en hoofdstuk VIII onder een enkel hoofdstuk, met als opschrift « Slotbepalingen », moeten samengebracht worden.

Voorts moge worden gewezen op een gemis van overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van artikel 40.

In de Nederlandse versie dient de verwijzing naar de artikelen 28bis tot 29 van de wet van 10 Maart 1900 betreffende het arbeidscontract te worden gelezen als volgt : « 28bis, met uitzondering van de slotbepaling van littera a en met uitzondering van littera c, 28ter, 28quater, met uitzondering van de slotbepaling van het tweede lid, 28quinquies, eerste, vierde en vijfde lid, 29 ».

Tenslotte wordt in hetzelfde artikel ten onrechte verwezen naar artikel 37 van de wet van 10 Maart 1900. Dit artikel werd immers opgeheven bij artikel 290 van het Wetboek van registratierechten (koninklijk besluit n° 64 van 30 November 1939).

* *

In artikel 42 leze men « de wet van 15 — niet 14 — Juni 1896 op de werkplaatsreglementen ». Deze wet zou trouwens vóór de wet van 30 Juli 1901, die van latere datum is, moeten worden vermeld.

* *

Le texte du projet, surtout dans sa version néerlandaise, appelle de nombreuses remarques de pure forme qui ne nécessitent aucun commentaire. Le Conseil d'Etat propose, dès lors, le texte ci-après :

CHAPITRE PREMIER.

Champ d'application.

Article 1er.

... (Comme au projet — voir toutefois avis)...

Article 2.

... (Comme au projet)...

(Alinéa 2 : voir avis.)

CHAPITRE II.

Des conditions de l'engagement et de la formation des apprentis.

Article 3.

... (Comme au projet)...

Article 4.

Le contrat d'apprentissage est agréé par le Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale ou son délégué.

Le contrat n'est agréé que s'il est conforme aux dispositions légales et réglementaires et aux règlements d'apprentissage, si l'employeur est qualifié pour donner une formation appropriée ou est en mesure de faire donner cette formation par une autre personne à son service ayant les qualifications requises et si l'entreprise répond aux conditions nécessaires pour garantir une préparation adéquate de l'apprenti à la profession à laquelle se destine celui-ci.

L'agrément peut être retirée durant l'exécution du contrat lorsque les conditions qui ont permis l'agrément ne sont plus remplies ou lorsqu'une des parties ne respecte pas ses obligations.

Le Roi détermine les conditions d'agrément du contrat ainsi que celles du retrait de l'agrément.

Article 5.

(Comme au projet.)

Aangezien bij de tekst van het ontwerp, vooral in de Nederlandse versie, nog tal van opmerkingen betreffende de vorm te maken zijn, die evenwel geen bijzondere commentaar vergen stelt de Raad van State de hiernavolgende nieuwe tekst voor

« HOOFDSTUK I.

Toepassingsgebied.

Artikel 1.

Deze wet regelt de verhoudingen die voortspuiten uit de leerovereenkomst, d. i. de overeenkomst waarbij een leerling zich voor een bepaalde tijd en onder bepaalde voorwaarden verbindt regelmatig onderwijs te volgen om een methodische en volledige vakopleiding te krijgen, onder het gezag, de leiding en het rechtstreeks of onrechtstreeks toezicht van de werkgever, hetzij deze zelf in dit onderwijs voorziet, hetzij hij de leerling naar een vakschool stuurt, hetzij het een onderwijs betreft dat een werkgeversgemeenschap inricht voor de opleiding van werknemers die in een bepaald bedrijf zullen worden tewerkgesteld.

(Zie echter advies).

Artikel 2.

Deze wet is evenwel niet van toepassing op de koopvaardij en de zeevisserij.

(Tweede lid : zie advies).

HOOFDSTUK II.

Voorwaarden tot indienstneming en opleiding van leerlingen.

Artikel 3.

Elke leerovereenkomst moet schriftelijk worden gesloten.

Het wordt in viervoud gesteld, waarvan twee exemplaren onderscheidenlijk voor elk van de partijen bestemd zijn, het derde voor de overheid die krachtens artikel 4 gelast is het contract te erkennen, en het vierde voor de sociaal inspecteur in wiens ambtsgebied de plaats gelegen is waar de leertijd wordt doorgemaakt.

Artikel 4.

De leerovereenkomst wordt erkend door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg of zijn gemachtigde.

De erkenning wordt enkel verleend wanneer de overeenkomst met de wetten en verordeningen en met de leerreglementen overeenstemt, de werkgever bevoegd is om een gepaste opleiding te geven of in staat is die te laten geven door een andere persoon in zijn dienst die de vereiste bevoegdheid bezit, en de onderneming aan de nodige voorwaarden voldoet om de leerling een passende opleiding te verstrekken voor het beroep dat deze gekozen heeft.

Tijdens de uitvoering van de overeenkomst kan de erkenning worden ingetrokken, wanneer niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden die de erkenning hebben mogelijk gemaakt of wanneer een van de partijen haar verplichtingen niet nakomt.

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder de leerovereenkomst erkend en de erkenning ingetrokken wordt.

Artikel 5.

Elke overeenkomst waarbij een werkgever een werknemer in dienst neemt met het oog op zijn vakopleiding, wordt als arbeidsovereenkomst voor arbeiders of als arbeidsovereenkomst voor bedienden beschouwd naar gelang van de aard van de arbeid van de werknemer, indien het contract niet overeenkomstig deze wet wordt erkend.

Article 6.

... (Comme au projet)...

Article 7.

Le retrait de l'agréation ou le refus de l'agréation d'un contrat ayant reçu un commencement d'exécution, constitue un juste motif de rupture du contrat en cours dans le chef de chacune des parties.

(Alinéa 2 : Comme au projet.)

Article 8.

Lorsque le contrat d'apprentissage a été rompu par l'une des parties avant l'expiration du terme fixé par le contrat, l'autorité qui a agréé le contrat doit en être avisée immédiatement par l'employeur.

Article 9.

... (Comme au projet)...

Article 10.

... (Comme au projet)...

Article 11.

(Comme au projet)...

Article 12.

La durée du travail de l'apprenti ne peut être supérieure à la durée normale du travail dans l'entreprise, avec un maximum de neuf heures par jour et quarante-cinq heures par semaine ou de huit heures par jour et quarante-huit heures par semaine.

(Alin  as 2 et 3 : comme au projet.)

Artikel 6.

De Koning kan, op voorstel van het bevoegd paritair comité, beslissen dat jongelieden beneden achttien jaar in de door hem bepaalde beroepen slechts als leerling mogen worden tewerkgesteld.

Artikel 7.

Intrekking van de erkenning of weigering een overeenkomst die reeds een begin van uitvoering heeft gehad te erkennen, is voor beide partijen een wettige reden tot verbreking van de lopende overeenkomst.

Wanneer de erkenning evenwel ingetrokken werd om een reden onafhankelijk van de wil van de leerling, heeft deze het recht zijn leertijd bij een andere werkgever te voltooien en de periode v  r de intrekking van de erkenning te doen gelden.

Artikel 8.

Wanneer een van de partijen de leerovereenkomst verbreekt v  r het verstrijken van de bij de overeenkomst bepaalde termijn, moet de werkgever de overheid die de overeenkomst heeft erkend, onmiddellijk hiervan in kennis stellen.

Artikel 9.

... (zoals in het ontwerp) ...

Artikel 10.

De vakopleiding van de leerling omvat een praktische opleiding die hem de vereiste handigheid voor de uitoefening van het gekozen beroep bezorgt, en aanvullende vakcursussen die hem de nodige theoretische kennis voor volledige beroepsbekwaamheid bijbrengen.

De aanvullende vakcursussen moeten over ten minste 144 uren per jaar worden gespreid.

Wanneer de vakcursussen niet in een Rijksonderwijsinrichting of in een gesubsidieerde onderwijsinrichting worden gegeven, moeten zij voor de toepassing van deze wet door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en door de Minister van Openbaar Onderwijs worden goedgekeurd onder de voorwaarden zoals door de Koning bepaald.

Artikel 11.

De leerling mag niet worden genoodzaakt tot de arbeid die niets uit te staan heeft met het vak waarvoor hij in dienst is genomen, of tot arbeid zonder enige vormende waarde.

Hij mag ook niet worden gebezigd voor arbeid die schadelijk is voor hem of voor arbeid die voor jonge werknemers krachtens wet en verordening verboden is.

Artikel 12.

De duur van de arbeid van de leerling mag de normale duur van de arbeid in de onderneming niet overtreffen en in geen geval meer dan 9 uur per dag en 45 uur per week of 8 uur per dag en 48 uur per week bedragen.

De tijd die de leerling aan het bijwonen van de aanvullende vakcursussen besteedt, wordt als arbeidstijd gerekend en als zodanig bezoldigd.

De werkgever mag de leerling geen prestatie tussen 22 uur en 6 uur, evenmin als huisarbeid opleggen.

Article 13.

... (Comme au projet)...

Article 14.

L'apprenti mineur d'âge ne peut être rémunéré au rendement.

Si l'apprenti est majeur, ce mode de rémunération n'est admis que dans la mesure où il n'en résulte aucun préjudice pour l'apprentissage.

Article 15.

... (Comme au projet)...

Article 16.

... (Comme au projet)...

Article 17.

... (Comme au projet)...

Artikel 13.

De leerling moet bezoldigd worden.

Na het verstrijken van de derde leermaand mag het geldloon niet lager zijn dan een vierde van het minimumloon van de volwassen werknemer wiens bevoegdheid de leerling wil bereiken.

Dit loon zal ten minste ieder leerkwartaal stijgen, zodat het op het einde van de overeenkomst het loon van de voormelde volwassen werknemer bereikt.

De Koning bepaalt welke de forfaitaire waarde is van het deel van het loon dat kost en inwoning uitmaakt.

Artikel 14.

De minderjarige leerling mag niet tegen een prestatieloon bezoldigd worden.

Zo de leerling meerderjarig is, wordt deze bezoldigingswijze slechts toegelaten in zover zulks het leren niet schaadt.

Artikel 15.

De leerling is verplicht op te gaan voor de examens die overeenkomstig deze wet worden ingericht.

Artikel 16.

Op de leerlingen en hun werkgevers is van toepassing, volgens de aard van het beroep waarvoor een aan deze wet onderworpen leerovereenkomst is gesloten, hetzij de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders hetzij de besluitwet van 10 Januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid der mijnwerkers en gelijkgestelden.

De Koning kan evenwel, terwille van de eigenschappen van de leerovereenkomst, een bijzondere wijze van toepassing voorschrijven en, onder meer, de werkgevers en de leerlingen vrijstellen van de betaling van een gedeelte van de bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid, en de verdeling van de som ervan wijzigen."

Artikel 17.

De paritaire comité's bepalen in leerreglementen toepasselijk in de ondernemingen van hun onderscheiden ambtsgebieden, onder welke voorwaarden en op welke wijze de leerovereenkomst wordt uitgevoerd.

De leerreglementen moeten ten minste :

1° de beroepen bepalen waarvoor een leerovereenkomst kan worden gesloten ;

2° de duur van de leertijd vaststellen;

3° bepalen welke bevoegdheid van de werkgever vereist is wegens de verantwoordelijkheid die hij draagt;

4° leerprogramma's opmaken, die praktische opleiding en aanvullende vakcursussen omvatten;

5° voorzien in de mogelijkheid om een leerling uit de dienst van een werkgever naar de dienst van een andere over te plaatsen, ingeval zulks nodig of raadzaam blijkt om onderbreking in de vakopleiding te vermijden, om de opleiding van de leerling aan te vullen of om een andere reden;

6° de progressieve bezoldigingsschaal, waarvan sprake in artikel 13, vastleggen;

7° de vorm, het programma en de procedure bepalen van de examens op het einde van de leertijd en, zo nodig, van de tussenexamens.

De leerreglementen kunnen bovendien de regelen betreffende leerovereenkomsten aanvullen met bepalingen die beter aan de behoeften van de beroepen aangepast zijn, zonder evenwel afbreuk te doen aan de minimumbescherming die de wetten en verordeningen aan de leerlingen verzekeren.

Article 18.

... (Comme au projet)...

Article 19.

... (Comme au projet)...

Article 20.

... (Comme au projet)...

Article 21.

... (Comme au projet)...

Article 22.

... (Comme au projet)...

Artikel 18.

Een afgevaardigde van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs en een afgevaardigde van de Minister van Middenstand wonen van rechtswege, als referendaris, de vergaderingen van de paritaire comité's bij, waar de in artikel 17 bedoelde vraagstukken besproken en beslist worden.

Artikel 19.

Overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's, kan de Koning bindende kracht verlenen aan de beslissingen die de paritaire comité's inzake de leerreglementen hebben genomen.

Artikel 20.

De leerreglementen kunnen bij koninklijk besluit worden vastgesteld, op de voordracht van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en van de Minister van Openbaar Onderwijs, na advies van de Nationale Arbeidsraad :

1° wanneer een paritair comité geen beslissing waaraan bindende kracht kan worden verleend, heeft genomen binnen twaalf maanden na de datum waarop de kwestie op de agenda van zijn beraadslagingen werd ingeschreven;

2° wanneer een paritair comité een beslissing heeft genomen waaraan bindende kracht kan worden verleend, maar het paritair comité of een der representatieve organisaties, bedoeld in artikel 12 van de besluitwet van 9 Juni 1945, binnen een maand na de beslissing niet gevraagd heeft er bindende kracht aan te verlenen.

Overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet van 9 Juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's kan de Koning bindende kracht verlenen aan de beslissing van het bevoegd paritair comité die een overeenkomstig het vorig lid vastgesteld leerreglement heeft gewijzigd of aangevuld.

Artikel 21.

De Koning stelt, in de vorm van een modelcontract, de bepalingen en vermeldingen vast die in de leercontracten moeten worden opgenomen.

Deze bepalingen en vermeldingen betreffen ondermeer :

1° de identiteit van de partijen ;

2° de datum van de inwerkingtreding der overeenkomst, de eventueel voor de proef vastgestelde tijd en de duur van de overeenkomst.

3° het onderwerp van de overeenkomst.

4° de respectieve verplichtingen van de partijen ;

5° de uurrooster en het programma van de praktische en van de theoretische opleiding ;

6° de bezoldiging ;

7° de oorzaken van en voorwaarden tot verbreking en schorsing van de overeenkomst.;

8° de vaststelling van de erkenning van de overeenkomst.

Artikel 22.

De Koning wint het advies van de Nationale Arbeidsraad in alvorens de in de artikelen 20 en 21 bedoelde bepalingen vast te leggen ; de Nationale Arbeidsraad maakt zijn advies bekend binnen drie maanden nadat het is gevraagd, zoniet wordt hiermede geen rekening gehouden.

CHAPITRE III.

Des examens d'apprentissage.

Article 23.

... (Comme au projet)...

CHAPITRE IV.

Des institutions et Collèges chargés de veiller
à la formation des apprentis.

Article 24.

... (Comme au projet)...

Article 25.

Les commissions paritaires surveillent la formation des apprentis, dans les entreprises de leur ressort.

A cette fin, elles sont qualifiées pour réunir auprès des autorités ou institutions compétentes en matière d'apprentissage, les renseignements nécessaires.

(Alinéa 3 : voir avis.)

Article 26.

Les commissions paritaires peuvent se faire assister par des comités d'apprentissage dont elles déterminent les attributions, la composition et les règles de fonctionnement.

(Alinéa 2 : comme au projet.)

Article 27.

... (Comme au projet)...

HOOFDSTUK III.

Examens van de leerling.

Artikel 23.

De paritaire comité's zijn gelast de examens op het einde van de leertijd en, zo nodig, de periodieke examens welke in de reglementen zijn voorgeschreven in te richten.

De examens op het einde van de leertijd moeten het bewijs leveren dat de leerling de vereiste bevoegdheid bezit om een beroep uit te oefenen zowel wat de handigheid als wat de theoretische kennis betreft.

De jury's of examencommissies moeten uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers bestaan.

Een afgevaardigde van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en een afgevaardigde van de Minister van Openbaar Onderwijs wonen van rechtswege de beraadslagingen en beslissingen van de jury's of examencommissies bij.

HOOFDSTUK IV.

Instellingen en Colleges gelast te waken voor
de opleiding van de leerlingen.

Artikel 24.

De Nationale Arbeidsraad coördineert binnen het raam van de algemene opdracht die hem bij artikel 1 van de organieke wet van 29 Mei 1952 is toevertrouwd, de actie die de werkgevers en werknemers uit de verschillende bedrijfstakken voor het leerlingwezen voeren en bestudeert de problemen die in verband met het leerlingwezen op het nationale plan rijzen.

Hij zendt de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg alle adviezen of voorstellen waarin de verschillende in zijn midden tot uiting gekomen gevoelens nopens de vraagstukken van het leerlingwezen opgenomen zijn.

Artikel 25.

De paritaire comité's waken voor de opleiding van de leerlingen in de ondernemingen van hun ambtsgebied.

Met het oog hierop, zijn zij aangewezen om de nodige inlichtingen bij de inzake leerwezen bevoegde overheid of instellingen in te winnen.

(Derde lid : zie advies.)

Artikel 26.

De paritaire comité's mogen zich laten bijstaan door leercomité's, waarvan zij de bevoegdheid, samenstelling en werkwijze vaststellen.

De leercomité's moeten uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers bestaan.

Artikel 27.

In het raam van de algemene opdracht die hun is toevertrouwd bij artikel 15, littera a, d, e, en f, van de wet van 20 September 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven waken de ondernemingsraden, daar waar zij ingesteld zijn, voor de goede uitvoering van de leerovereenkomsten en leerprogramma's en voor de strikte toepassing van de bepalingen van wetten en verordeningen betreffende de leerlingen.

Daarenboven hebben zij tot taak aan het bevoegd paritair comité, hetzij ambtshalve, hetzij op dezes verzoek, alle inlichtingen betreffende de opleiding van de leerlingen in de onderneming te verstrekken.

Ten behoeve van het paritair comité brengen zij eveneens adviezen uit en doen zij voorstellen, waarin, zo nodig, de verschillende in hun midden tot uiting gekomen gevoelens vervat zijn, die geschikt zijn om het leerlingwezen te bevorderen of te verbeteren.

CHAPITRE V.

Du financement de l'apprentissage.

Article 28.

... (Comme au projet)...

Article 29.

(Alinéa 1er : comme au projet.)

(Alinéa 2 : voir avis.)

CHAPITRE VI.

Du Contrôle et des Sanctions.

(Voir avis.)

CHAPITRE VII.

Dispositions finales.

Article 40.

... (voir avis)...

Les dispositions des articles 7 à 9, 11 à 15, 16, 1°, 3°, 4° et 5°, 20, 21, 24 à 28, 28bis, à l'exception de la disposition pénale du littéra a et à l'exception du littéra c, 28ter, 28quater, à l'exception de la disposition finale du deuxième alinéa, 28quinquies, premier, quatrième et cinquième alinéas, 29 et 33 à 37 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, modifiée par les lois des 22 juillet 1952 et 4 mars 1954, ainsi que les dispositions des articles 23, 26, 34 et 36 des lois relatives au contrat d'emploi coordonnées le 20 juillet 1955, sont applicables aux contrats d'apprentissage, quelle que soit la nature de l'activité de l'apprenti.

Article 41.

... (Comme au projet) ...

Article 42.

Sont applicables aux apprentis :

- la loi du 18 août 1887 relative à l'incessibilité et à l'insaisissabilité des salaires des ouvriers;
- la loi du 16 août 1887 portant réglementation du paiement de la rémunération des travailleurs engagés dans les liens d'un contrat de louage de travail;
- la loi du 15 juin 1896 sur les règlements d'atelier;
- la loi du 30 juillet 1901 réglementant le mesurage du travail des ouvriers.

Le Roi est autorisé à mettre les lois précitées en concordance avec les dispositions du présent article.

Donné à , le

HOOFDSTUK V.

Financiering van het leerlingwezen

Artikel 28.

... (Zoals in het ontwerp)...

Artikel 29.

De paritaire comité's kunnen beslissen dat de lasten van het leerlingwezen, buiten die in artikel 28 bedoeld, door middel van aangepaste bijdragen tussen de werkgevers van hun ambtsgebied zullen worden omgeslagen.

(Tweede lid : zie advies.)

HOOFDSTUK VI.

Toezicht en Strafbepalingen.

(Zie advies.)

HOOFDSTUK VII.

Slotbepalingen.

Artikel 40.

(Zie advies.)... De artikelen 7 tot 9, 11 tot 15, 16, 1°, 3°, 4° en 5°, 20, 21, 24 tot 28, 28bis, met uitzondering van de slotbepaling van littéra a, en met uitzondering van littéra c, 28ter, 28quater, met uitzondering van de slotbepaling van het tweede lid, 28quinquies, eerste, vierde en vijfde lid, 29 en 33 tot 37 van de wet van 10 Maart 1900 betreffende het arbeidscontract, gewijzigd bij de wetten van 22 Juli 1952 en 4 Maart 1954, alsook de bepalingen van de artikelen 23, 26, 34 en 36 van de op 20 Juli 1955 gecoördineerde wetten betreffende het bediendencontract, zijn van toepassing op de leerovereenkomsten, welke ook de aard van de arbeid van de leerling is.

Artikel 41.

Deze wet is niet van toepassing op de leerovereenkomst, die vóór de datum van haar inwerkingtreding op geldige wijze zijn gesloten.

Artikel 42.

Op de leerlingen zijn van toepassing :

- de wet van 18 Augustus 1887 betreffende de niet-vatbaarheid van het werkliedenloon voor overdracht en beslag;
- de wet van 16 Augustus 1887 tot regeling van de uitbetaling der bezoldiging van de bij een arbeidsovereenkomst verbonden werknemers;
- de wet van 15 Juni 1896 op de werkplaatsreglementen;
- de wet van 30 Juli 1901 tot regeling van de berekening van de arbeid der werklieden.

De Koning is gemachtigd om de voornoemde wetten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit artikel.

Gegeven te

BAUDOUIN.

Par le Roi :

Le Ministre du Travail et de la
Prévoyance Sociale,

Van Koningswege :

De Minister van Arbeid
en Sociale Voorzorg,

Léon-Eli TROCLET.

La chambre était composée de :

MM. J. SUETENS, premier président; G. VAN BUNNEN et K. MEES, conseillers d'Etat; P. ANSIAUX et J. LIMPENS, assesseurs de la section de législation; Mme J. DE KOSTER, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. J. CLAES, substitut.

Le Greffier, — De Griffier,

(s.)
(get.) J. DE KOSTER.

Pour deuxième expédition délivrée au Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale.

Le 11 avril 1958.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

De kamer was samengesteld uit :

De hh. J. SUETENS, eerste-voorzitter; G. VAN BUNNEN en K. MEES, raadsheren van State; P. ANSIAUX en J. LIMPENS, bijzitters van de afdeling wetgeving; Mevr. J. DE KOSTER, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de h. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de h. J. CLAES, substituut.

Le Président, — De Voorzitter,

(s.)
(get.) J. SUETENS.

Voor tweede uitgifte afgeleverd aan de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

De 11e April 1958.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.